

emeğin birliği

8
TEMMUZ
1978
500 Kuruş

19

fabrikalar, tarlalar, siyasi iktidar, her şey emeğin olacak..!



**Burjuvazinin, doğuda, emekçi halk
üzerinde girdiği, faşist baskı ve
tertiplere karşı, MÜCADELEDE
GÜÇLERİMİZİ BİRLEŞTİRELİM.!**

Mevcut Hükümetin Gidişatı, Doğudaki Kanlı Tertipler

Bugün ülkemizde, işbirlikçi tekeli sermaye, içerisine düştüğü derin bunalımı atlatabilmek, bu bunalımdan daha da kârlı ve güçlü çıkabilmek için, işçilerin ve tüm emekçi tabakaların ekonomik-demokratik haklarına, kazanımlarına ve mücadelelerine karşı geçmişten daha yoğun ve sistemli bir saldırıya girişmiştir. Ve artık herkesin açıkça görebileceği gibi, bu saldırı ve baskı, özellikle mevcut Ecevit hükümetinin kurulmasından sonra daha da yoğunlaşmıştır. Bu durum, CHP'den ve Ecevit hükümetinden, demokratik girişimlerde bulunmasını, işçi ve emekçi halk lehine tedbirler almasını bekleyen geniş yığınlarda bir tepki ve hayal kırıklığı, CHP hakkında reformist hayallerle bugüne kadar yığınları aldatan oportünistlerde ise tam bir şaşkınlık yaratmaktadır. Bu hayal kırıklığı ve şaşkınlığın doğurduğu eylemsizlikten yararlanan tekeli sermaye ve onun hükümeti de, devrimci ve demokratik güçlerin üzerine alabildiğine çullanmaktadır.

Emeğin Birliği, Marksizmin sınıfsal bakış açısına dayanarak bugün açıkça görülen bu gerçeği, sene başında hükümetin yeni kurulduğu sırada göstermiştir. 14. Sayımızda yayınlanan, «Yeni Hükümet Ve Acil Görevlerimiz Üzerine» başlıklı yazıda, mevcut hükümetin niteliğini, ekonomik ve toplumsal plandaki görevlerini şöylece özetlemiştik:

«Bugünkü CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin temel ekonomik politikasının tekeli sermayenin bugüne kadar izlemiş olduğu ekonomik politikadan hiç bir farkı olmadığı, sermayenin sömürü düzeninin istikrarını sağlayabilmek için MC hükümetlerinin planladığı tedbirlerden başkasını izleyemeyeceği kuşku götürmez bir gerçektir...

«CHP-«Bağımsızlar» hükümetinin siyasi ve toplumsal plandaki temel görevlerine ve bunu gerçekleştirmek üzere başvuracağı yöntemlere gelince: geçmiş sayılarımızda da belirttiğimiz gibi, emperyalizmin ve işbirlikçi tekeli sermayenin siyasi gerici diktatörlük yöntemlerini uygulama alanına koyan böylesi bir hükümetin başlıca görevi, mevcut tekeli sermaye düzenine ve faşizme karşı mücadelesini yükselten, mevcut çelişkilerin derinleşmesiyle sosyal patlamalara doğru gelişen, işçi sınıfı hareketinin ve diğer emekçi yığınların demokratik mücadelesinin bastırılabilmesi, kontrol altına alınabilmesi, anti-faşist mücadelede birliğinin parçalanabilmesi için burjuva reformizminin emekçi sınıflar üstündeki etkisinden ve kontrolünden alabildiğine yararlanmaktır. Kısacası, bugün henüz CHP'nin reformist aldatmacalarının etkisinde olan geniş küçük-burjuva yığınları ve bilinçsiz işçileri «toplumsal barış» «huzur ve can güvenliği», vs. teraneleriyle avutmaya devam ederek, proletaryanın sınıf mücadelesinin ve anti-faşist mücadelenin en ön safında yürüyen gerçek sosyalistleri ve bilinçli işçileri emekçi yığınlardan tecrit etmeye çalışmaktır. Böylece, işbirlikçi tekeli sermaye MC hükümetleri zamanında gelişen ve güçbirliği yolunda ilerleyen işçi sınıfı hareketini ve anti-faşist mücadeleyi bölüp parçalayarak, gelecekte karşılaşacağı sosyal patlamalara karşı başvuracağı faşist baskı ve terör uy-

gulamaları için elverişli ve rahat bir ortam yaratmaya çalışmaktadır. Şüphesiz, mevcut hükümetin böylesi bir politikayı uygulamada faydalanacağı en önemli araçlardan biri de, devrimci hareket saflarında büyük ölçüde varlığını sürdürmekte olan ve yığın hareketlerini, anti-faşist mücadeleyi CHP reformizminin kuyruğuna bağlama siyasetini hayasızca devam ettiren oportünist a-kımlardır.» (E. B., sayı 14)

Bugüne kadar gelişen siyasi olaylar, bu tesbitimizin doğruluğunu açıkça ortaya çıkarmıştır. Ecevit hükümetinin bu niteliği ve üstlendiği görevler üzerine görüşlerimiz yeterince açıklanmış olduğundan, bu konu üzerinde daha fazla durmamıza gerek yoktur. Şimdi esas önemli olan, tekeli sermayenin işçi sınıfının ve diğer emekçi tabakaların demokratik hak ve kazanımlarına karşı giriştiği saldırıyı nasıl bir plan ve sistem dahilinde sürdürdüğünü, bu saldırıları nereye kadar vardırma istediğini ve bu saldırıları demokratik güçlerin nasıl ve hangi yollardan göğüslemesi ve boşa çıkarması gerektiğini, özet olarak göstermektir. Geçmişte MC hükümetlerinin demokrasi güçlerine karşı baskı ve saldırıları bugünkü oranla büyük ölçüde rastgele idi ve daha çok kısa vadeli hesaplara dayanıyordu. Bu nedenle de emekçi sınıfların demokrasi mücadelesinin gelişimini ve toparlanma sürecini engelleyemiyordu. Ama tekeli sermaye bugün, en başta hakimiyeti altındaki devlet güçlerine dayanarak, gerek mevcut hükümet ve gerekse muhalefetteki gerici-faşist partilerin aracılığıyla, çok daha sistemli ve uzun vadeli saldırı hesapları peşindedir. Bu saldırı politikası, bugünkü şartlarda, tüm demokratik güçlere karşı başlıca üç cepheden hareketle hayata geçirilmeye çalışılmaktadır.

1. Tekeli sermaye, mevcut hükümet eliyle, tüm emekçilerin ekonomik haklar, talepler uğruna sürdürdüğü mücadeleleri denetim ve baskısı altına alarak, bugün karşılaştığı derin bunalımın ekonomik yükünü fazlasıyla birlikte çalışan yığınların omuzuna yüklemeye çalışmaktadır. Bunun başında işçilerin ve diğer ücretli çalışanların ücretlerinin sınırlandırılması gelmektedir. Türk-İş ve DİSK yönetimi eliyle sendikal hareket büyük ölçüde CHP'nin denetimine alındığından, Ecevit hükümeti, ücretlerin sermayenin istediği sınırdan dondurulması amacıyla, bu sendikal konfederasyonların yönetimiyle işçilerin yapabilecekleri fedakârlıklar (!) konusunda olumlu görüşmelere başlamıştır. Nitekim, Halil Tunç ve diğer Türk-İş yöneticileriyle bu konuda anlaşmaya varmıştır; aynı türden bir görüş birliğine, oportünist dalkavukları ne kadar aksini iddia etseler de, DİSK yönetimi ile de varmak üzeredir. Yalnız DİSK'le varılacak anlaşma, kuşkusuz, Türk-İş'le yapılandan daha üstü örtülü ve sinsice olmaktadır. Bu girişimleri, mevcut hükümetin sendikal çalışmalarını kısıtlayıcı ve ilerici sendikaların kuruluşunu engelleyici yeni kanun tedbirlerinin gündeme getirilmesi izleyecektir. Böylece, gerçek sınıf sendikalarının gelişmesinin, bu sendikaların önderlik yapacağı ekonomik ve demokratik mücadelenin işçi yığınlarını kucaklamasının önüne geçilmeye çalışılmak-

tadır. Küçük üretici durumundaki emekçi köylülerin çeşitli ürünlerine karşı izlenen tekeli taban fiyat politikası da (özellikle Tütün üretiminde görüldüğü gibi) aynı amacı gütmekte; küçük üreticilerin büyük ölçüde örgütsüz olmasından dolayı, tekeli sermaye bu amacını daha kolay gerçekleştirebilmektedir.

Tekeli sermaye, Ecevit hükümeti eliyle bu politikayı uygularken, muhalefetteki gerici-faşist partileri de, hükümetin bu politikasına karşı çıkıp emekçi halkın ekonomik çıkarlarını savunma (!) düzenbazlığı ile görevlendirmiştir. Bu oyunun amacı açıktır. Çünkü, emekçi halk, üzerindeki bu ekonomik baskıdan dolayı, hergün daha yaşanmaz bir hayat düzeniyle yüzyüze geldikçe, hükümetin bu baskısına karşı daha yoğun bir tepkiye girecektir. Faşist ve gerici partilerin görevi ise, halk yığınlarının düzene karşı bu tepkisini mümkün olduğu kadar kendi etraflarında bir toparlanmaya dönüştürmektir. Bu konuda, faşizme karşı demokrasi mücadelesinde CHP'nin desteklenmesini bugüne kadar savunan oportünistlere sormak gerekir: CHP'yi ve Ecevit hükümetini destekleme politikanızla, şimdi, işçi ve emekçi halkın doğan tepkisinin faşizmin ve diğer gerici burjuva partilerin safına kanalize edilmesi tehlikesine yardımcı olmuyor musunuz? Bu sorunun cevabını bütün oportünistlerin vermesi gerekir. Diğer taraftan bazı şaşkınlık da, mevcut hükümetin, bu politikayla sınıf uzlaşmacı bir tavır içine girdiğini söylüyorlar. Halbuki mevcut hükümetin sınıf uzlaşmacılığı diye bir şey söz konusu değildir. Çünkü o, doğrudan doğruya, temsilciliğini yaptığı kendi sınıfının (yani, tekeli burjuvazinin) politikasını hayata geçiriyor. Bu yüzden, asıl sınıf uzlaşmacıları, CHP'nin ve mevcut hükümetin bu sınıfsal niteliğini gözden saklayarak, CHP destekçiliğini devam ettirmeye çalışan oportünistlerdir.

2. Tekeli sermayenin emekçi sınıflara karşı açtığı ikinci saldırı cephesi de, işçi sınıfının, diğer emekçilerin demokratik ve siyasi haklarını ve bu haklar uğruna mücadele veren demokratik kitle örgütlerini hedeflemektedir. Bu cephede burjuvazi, devlet güçlerine dayanarak, hükümetiyle ve muhalefetteki gerici-faşist partileriyle, bir bütün olarak, büyük bir saldırıya girişmiştir. Ecevit hükümeti, «sağa da karşıyız, sola da» teraneleri arkasında, bugün başta POL-DER ve TÖB-DER olmak üzere, tüm demokratik kitle örgütlerine, ilerici kuruluşlara karşı azgın bir saldırı kampanyası başlatmıştır. Bugüne kadar, MC dönemindekinden çok daha fazla demokratik dernek ve şubeleri kapatılmıştır.. Bu saldırıları, yakında ihtisas mahkemeleri, 141-142'nin ağırlaştırılması, vb. gibi demokrasiye karşı darbe indiren faşist ve gerici tedbirler izleyecektir.

Bu saldırı sırasında, muhalefetteki gerici ve faşist partilere yüklenen görev ise şudur: emekçi halkın demokratik haklarının ortadan kaldırılması ve kitlevi örgütlerinin kapatılmasına gerekçe olacak provakasyonlarda ve saldırılarda bulunarak, «anarşik» olayların devamını ve giderek artmasını sağlamak. Bugün, demokratik kitle örgüt-

ve Demokrasi Mücadelesinin Geleceği

lerinin kapatılması için oynanan oyunların başında bu gelmektedir. Faşistler ve gerici-ler, örneğin, bir TÖB-DER'e karşı ÜLKÜ-BİR'i, POL-DER'e karşı POL-BİR'i, vb. kurmuşlardır. Bu faşist kitle örgütleri ve bil-hassa Ülkü Ocakları eliyle demokratik güç-lere karşı saldırılar, çeşitli kanlı provakas-yonlar düzenlenmekte, ülkede bir «anarşi havası» estirilmekte, arkasından da Ecevit hükümeti, «sağa da sola da karşıyız» tera-nesiyle, demokratik kuruluşlara karşı bas-kıları yoğunlaştırmaktadır. Faşist-gerici partiler kendi oluşturdukları kitle örgütle-rinin, demokratik örgütlerle birlikte kapa-tılmasına zaten razıdırlar. Bu tür dernek-lerin kuruluş amacıda daha çok budur. Bu-nun en son örneği, POL-DER ve POL-BİR başkanları ve yönetim kurullarının görev-den atılması olmuştur. Eğer POL-DER ka-patılırsa, POL-BİR kendisini feshedeceğini açıklamıştır. Bugün her ikisine de vurma oyunu oynanarak esasında polis emekçile-rinin demokrasi mücadelesi yok edilmeye çalışılmaktadır.

Böylece, tekelci sermayenin hem hükü-met ve hem de muhalefet eliyle yürüttüğü oyun açığa çıkmaktadır: hem de sağcı der-nekler ve hem de demokratik kitle örgütle-ri yok edilir. Ve ortada bir tek örgütlü güç kalır: devlet. Devleti elde tutan ve yeterin-ce faşistleştiren, tekelci burjuvazi, işçi ve emekçi sınıfların mücadelesini ezmek için başka bir temel vurucu güce ihtiyacı yok-tur.

3. Bugün tekelci sermaye, üçüncü bir cepheden de, Doğu'da Kürt halkının gelişen sınıfsal ve ulusal mücadelesine karşı bir ci-had açmış bulunmaktadır. Kürt halkına kar-şı girişilen kanlı tertip ve baskıların arttırılmasının amacı açıktır. Burjuvazinin bu-gün daha fazla önem vererek uygulamaya çalıştığı saldırı, Doğu'da emekçi halka kar-şı saldırdır. Çünkü, Türkiye'deki genel sınıfsal ve demokratik mücadelenin parçala-nabilmesi ve engellenebilmesi için en uygun politika, Kürt halkının mücadelesini durdu-rabilmektir. Bu saldırı başarıya ulaşabildiği takdirde, hem genel demokratik mücade-le nin en önemli parçalarından biri olan Kürt halkının mücadelesi sindirilecek; hem bu baskı sırasında yoğun bir şoven propagan-da ile henüz ezen ulus şovenizminin etki-sindeki Türk emekçilerinin bu yönleri kö-rüklenecek, bugün gittikçe gelişen Türk ve Kürt emekçilerinin ortak mücadele birliği baltalanacak; hem de bu saldırı sırasında başvurulacak sıkıyönetim düzeni ile, tüm emekçilerin genel demokratik mücadelesine darbe vurularak, parça parça yutulması im-kanı elde edilecektir.

Burjuvazi böyle bir saldırıyı geliştirir-ken başlıca iki yöntem kullanmaktadır. Bun-lardan birincisi; faşizmin Doğu'da yarattığı kitle temelinin saldırı ve provakasyonların-dan yararlanmak. Özellikle, Antep, Maraş, Malatya, Elâzığ, Erzincan, Bingöl, vb. iller-de, devletin vurucu güçlerinin desteğinde, faşist militanlar öne sürülmekte, emekçi ve ilerici halka karşı saldırılar düzenlenip bu iller tam bir patlamaya hazır barut façası haline getirilmekte, emekçi kitleler parça-lanmakta, ve ondan sonra da, bu karışıklı-ğın önlenmesi bahanesi ile hükümet eliyle,

sıkıyönetim düzeni getirilmekte ve halka karşı ağır bir baskı ve terör estirilmektedir. Bugün özellikle Malatya ve Elâzığ şehirleri-nin durumu budur. Diğer iller de bu duru-ma getirilmeye çalışılmaktadır. Böylece fa-şist ve gerici partilerin bu illerdeki kitle te-meli, devlet güçleriyle uygulanan baskı ve terörün bir parçası haline getirilmektedir. Şuna da değinmekte yarar vardır ki, faşiz-min bugün Kürdistan'da yaratmış olduğu ve saldırısında araç olarak kullandığı geniş kitle temeli, Kürdistan'ın «sömürge» olduğu tezini ileri sürenlerin de, ne kadar büyük bir yanlışlık içerisinde olduğunu; «anti-sö-mürgeci» mücadele önerip faşizme karşı mücadeleyi ikinci plana atmanın ya da böy-le bir mücadeleye gerek duymayanların Kürt halkının mücadelesini nasıl baltaladı-ğını, pratikte ortaya çıkarmaktadır.

Burjuvazinin bu saldırı da kullandığı ikinci yöntem de, birtakım provakasyon ha-berleri yayarak, «bölücülük» yaygaralarına hız vererek, Kürt halkına karşı saldırı için bir kamuoyu yaratmaktır. Özellikle, Irak Kürdistan'ında mücadele veren bazı grup-ların kendi aralarındaki çatışmalarını böy-le bir provakasyon aracı olarak kullanıp, burjuva basın (Hürriyet, Aydınlık, vs.) eliyle yaygarası yapılarak, Doğu'da azgın ve faşist bir baskı için ortam yaratılmaya ça-lışılmaktadır. Nitekim, son günlerde, «Doğu sınırlarımızda çarpışmalar olduğu,» «bölü-cülük» hareketlerinin arttığı yaygaraların-dan sonra, mevcut hükümet, Kürt halkı ü-zerindeki jandarma-komando baskısını art-tırılmış, yine emekçi halkın kanını akıtmaya hız vermiştir. Doğu'da girişilen bu azgın saldırı konusunda, gerek hükümet gerekse muhalefetteki gerici-faşist partiler tam bir fikir birliği ve uyum içindedirler. Bu açık-ça görülmektedir. Bu durumda, hem Türk hem de Kürt halkına faşizme karşı mücade-lede CHP'nin ve mevcut hükümetin destek-lenmesi nasihatında bulunan oportünistle-re sormak gerekir: peki şimdi, sınırlarda kurşunlanan, köyleri basılıp hakarete uğra-yan, hem faşist militanların saldırısı, hem de jandarma-komando dipçisi ile karşı kar-şıya kalan Kürt halkına, son olarak Cey-lanpınar'da ekonomik hakları uğruna greve gittikleri için etrafı tanklarla kuşatılan, iş-çilerin yüzüne nasıl bakacaksınız? Şimdi onlara ne öneriyorsunuz? Gelişen olaylar, oportünistlerin bugüne kadar sürdürdükleri iddialarını, görüldüğü gibi, yalanlamakta-dır.

Buraya kadar söylediklerimizi toparla-yacak olursak: İşbirlikçi tekelci burjuvazi, devlet güçleriyle, hükümetiyle, bütün geri-ci ve faşist partileriyle işçi sınıfına, emekçi halklara ve tüm demokrasi güçlerine karşı çeşitli cephelerden bir saldırıya girişmiştir. Bu saldırılar, MC dönemindekinden daha planlı ve daha azgındır; emekçi sınıfların bugüne kadar kazandıkları ekonomik ve sosyal hakların, genel olarak demokrasi mü-cadelesinin geleceği büyük bir tehdit altın-dadır. Tekelci sermayenin sözünü ettiğimiz cephelerden saldırılarının tümü bir bütünlük içindedir ve ortak bir amaç taşımakta-dır.

Bir bütünlük arzeden bu sistemli saldı-rılar, ancak, demokrasi güçlerinin bütün

bu cephelerde bir bütünlük içinde yürüte-cikleri ortak bir mücadele ile göğüslene-bilir. Dolayısıyla, tüm sosyalistlere, ilerici ve demokratik güçlere düşen görev, en baş-ta, sermayenin bu saldırılarını göğüsleye-bilmek bir halk cephesinin oluşumunu sağ-layacak olan, güç ve eylem birliklerini ger-çekleştirmek ve geliştirmek olmalıdır. Her devrimci bugünkü mücadelesini bu temel zorunluluk doğrultusunda geliştirmelidir. Diğer taraftan, tekelci sermayenin, devlet, hükümeti ve bütün faşist güçleriyle birlik-te sürdürdüğü bu saldırılardan sadece bir kısmına karşı mücadeleye girip diğer sal-dırılar karşısında suskunluk içinde kalmak da, demokrasi mücadelesini güçsüz düşü-rüp, sermayenin işini kolaylaştırmak olur. Örneğin, bir POL-DER'e karşı baskılar kar-şısında tavır alıp Doğu'da Kürt halkı üze-rinde girişilen kanlı terör karşısında sus-mak, ya da ücretlerin dondurulmasına kar-şı mücadeleye girişmemek, tüm emekçi sı-nıfların demokratik hakları uğruna müca-delesinin bütünlüğünü parçalar.

İşte bu yüzden, Emegın Birliği, bütün ilerici demokratik ve sosyalist güçleri, ser-mayenin çeşitli cephelerden sürdürdüğü gerici ve faşist saldırılar karşısında, bütün bu cephelerde demokrasiyi korumak ve ge-leceğini teminat altına almak uğruna bir mücadelede güç ve eylem birliklerini ger-çekleştirmeye çağırılmaktadır. Bu güç ve ey-le m birliklerinin, tüm emekçilerin anti-fa-şist halk cephesinin üzerine inşa edilebile-ceği bir maddi temel olacağını vurgulamak-tadır.

Bu güç ve eylem birliklerinin gerçek-leştirilmesi çabalarında, karşımıza önemli bir sorun çıkmaktadır. O da şudur: Sosya-list hareket içinde yer alan birçok parti ya da akım, oportünizmin bugüne kadar yay-dığı görüşleri tekrarlayarak, bugün güçlen-dirilmesi gereken demokrasi mücadelesinin mevcut Ecevit Hükümetini karşıya alma-ması gerektiğini belirtmekte, hâlâ sadece MC partilerine karşı bir anti-faşist mücade-lenin yeterli olduğunu iddia etmekte ve hatta hâlâ demokrasinin korunmasında Ecevit hükümetinden medet beklemektedir-ler. Bunun için de şöyle bir iddiada bulun-u-yorlar: Bugün faşist ve gerici partiler de mevcut hükümeti yıkmaya çalışıyorlar; siz de Ecevit hükümetine karşı mücadeleye gi-rerseniz, MC'nin ekmeğine yağ sürmüş ol-maz mısınız?

Böyle bir iddia, MC partileri karşısın-da CHP ve mevcut hükümeti korumak, böy-lece tekelci sermayenin bu hükümet eliyle uyguladığı gerici, anti-demokratik tedbirle-ri meşrulaştırmaktan başka bir işe yaramaz. Bir kere bu konuda E. Birliği'nin görüşü açıktır. Demokrasi mücadelesi, işçi sınıfının sosyalizmi gerçekleştirme mücadelesinin, sürekli geliştirilmesi, ilerletilmesi gereken bir parçasıdır. Bu yüzden, bu demokrasi mücadelesinin esas hedefi, hiçbir zaman için şu ya da bu hükümet olamaz. Esas he-def, devletiyle, hükümetleriyle, bütün geri-ci-faşist güçleriyle, demokrasiyi ortadan kaldırma saldırısına girişen tekelci serma-yenin siyasi egemenliğidir. Tekelci sermaye siyasi egemenliğini gerçekleştirmiş, devleti

(Devamı 14. Sayfada)

Anti - Faşist Halk Cephesi ve «UDC» - 2

Geçen sayımızdaki birinci bölümde, Türkiye'de halk cephesinin hangi siyasi ve sınıfsal temeller üzerinde oluşması gerektiğini iyice açıklamak amacıyla, TKP'nin ileri sürdüğü «Ulusal Demokratik Cephe» görüşüyle polemige girmiş ve «UDC»nin dayatılmak istenen temellerinin ve hedeflerinin geçersizliğini belirtmeye çalışmıştık. Son olarak da, Türkiye'de oluşacak bir halk cephesinin, emperyalizme ve faşizme karşı mücadele ilişkisini hangi temelde ele almak gerektiğini açıklamaya başlamıştık. Bu sayımızda, bu konu üzerine tartışmamıza devam edeceğiz.

Eğer siyasi ilhak birinci plandaysa, işgale karşı olan tüm güçlerin cephe içerisinde yer alması söz konusudur. Ve zorunlu olarak ittifak cephesi daha geniştir. Böylesi bir ittifaka burjuvazinin de özellikle orta kesimi çoğunlukla ve kararsızda olsa katılır. Böylesi bir durumda mücadele bayrağının rengi Bulgaristan'daki gibi «üç renkli» olabilir. Ama, emperyalist işgalin olmadığı bir durumda ve hele faşizmin Türkiye'deki gibi güçlü ve merkezileşmiş bir devlet eliyle uygulandığı ve iktidarda kesin hakimiyetini sağlamış olan tekeli sermayenin tekel-dışı kalmış sömürücü tabakaları kendi kapitalist ilişkilerine bağladığı bir ülkede kurulacak olan bir anti-faşist cepheye, TKP'ne kadar didinirse didinsin, bu burjuvaziye katamaz. Çünkü orta burjuvazi tekelci burjuvazinin yanında ve himayesinde barınabildiği ve onun tüm varlığı tehlikeye düşmediği müddetçe faşizme karşı, emekçi halkın yanında yer almaz. Bunlar diyalektik gerçeklerdir. TKP ne kadar didinirse didinsin bu diyalektik kanunu ters yüz edemez.

Orta burjuvazinin faşizme olduğu kadar onun maddi temeli olan kapitalizme karşı tavır takınmış olan bir cephe hareketinin yanında yer alabilmesi için, tekelciliğin egemenliği altına girmiş olması değil, Tekelciliğin dışına, emperyalist bir işgal ya da benzeri bir müdahale tarafından itilmiş olması gerekir. Böyle bir durumun şimdilik Türkiye'de olmadığı da tartışılmayacak kadar açıktır. Yani, mevcut durumda emperyalizm Türkiye'yi siyasi olarak ilhak etmemiş, işbirlikçilerin bir kesimini tekelleştirerek orta sermayeyi de genellikle kontrol altına almıştır. CHP'nin bugün sosyal-demokrat bile olmadığını, marksizmden kaynaklanmadığını, kendine has bir terim olan «demokratik sol» terimini uydurarak, sosyal-demokrasiden daha gerilerde olduğunu iddia etmesi; CHP'nin 1965-70 dönemlerinde orta burjuvaziye çevresine toplamış olması ve bugün bu çevreyi hem ekonomik olarak, hem siyasi olarak, emperyalizm ve işbirlikçi tekelciliğin güdümüne sokması, mevcut durumda orta burjuvaziye bir «UDC» içine sokma olanaklarını tamamen ortadan kaldırmıştır. Türkiye'de öyle bir ortam doğmuştur ki, işçi sınıfının orta burjuvaziyle herhangi bir ittifaka girmesinin olanakları yoktur; işçi sınıfının ancak, önce kendi birliğini sağlamasıyla birlikte yoksul köylü, köy küçük burjuvazisi, şehir küçük esnaf ve zanaatkarları, küçük burjuva bürotrak-aydın kesimi gibi emekçi tabakaları bu birlik etrafında toparlaması-

nın maddi koşulları vardır.

Kısaca belirttiğimiz bu nedenlerden dolayı, birinci planda emperyalizme karşı mücadele ederek, dolayısıyla faşizme darbe vurma gibi bir durum söz konusu değildir. Aynı şekilde, Türkiye'nin ekonomik yapısının varmış olduğu bu tekelcilik düzeyinde orta sermaye kesimlerinin tekelciliğin denetimi altına alınmasından dolayıdır ki; ne vatan cephesi anlamında, bir «UDC» kurulmasının, «UDC»yi yaşatma ve geliştirmenin olanakları var, ne de orta sermaye katmanlarını bir cephe içinde toparlayarak, işçi sınıfı hareketinin peşine takma konusunda bir «UDC»nin kurulma ve geliştirmenin olanakları vardır. Zaten, bu pratikte görülmüştür ki, «TKP»nin bütün gayretlerine, bütün sınıf işbirliği çabalarına rağmen, «UDC» geçmişte sadece «TKP»nin yönetim ve denetimi altında olan kuruluşlar tarafından desteklenmiştir, ama güvendiği orta sermaye kesiminden «UDC»ye bir katılma olmamıştır. Bırakın katılmayı, «TKP»nin sınıf işbirliği politikası sonucu «DİSK»in, CHP'nin sol kanadının eline geçmiş olmasıyla birlikte, DİSK bile «UDC»yi bir kenara bırakmış ve «UDC»ye karşı tavır takınmıştır. Halbuki örneğin, Bulgaristan'da kurulmuş olan Vatan Cephesine bakıyoruz Bulgaristan Komünist Partisi tarafından yayınlanan, cephe çağrısında bulunulan bildiriden birkaç ay sonra, Vatan Cephesine çok büyük ve önemli katılmalar olmuştur. Buna karşılık «TKP»nin «UDC»si gelişmenin yerine DİSK gibi Türkiye'nin en güçlü sendikalarından biri olan bir gücün bile «UDC»nin içinden çıkmasından başka işe yaramamıştır. Bunun sebepleri çok açık, Bulgaristan'daki yapılan çağrı, Vatan Cephesi için maddi koşulların var olduğu bir zamanda yapılmış, «TKP»nin «UDC» çağrısı ise, böyle bir maddi koşulun olmadığı bir dönemde yapılmıştır ve bunun için de bu çağrı ancak burjuvazinin işine yaramıştır.

«TKP»nin programında «altın harflerle kazanmış» olan «Ulusal Demokratik Cephe» (UDC)nin «anti-feodal dönüşümleri» gerçekleştireceği sorununa gelince;

«Altın harflerle kazanmış» olan anti-emperyalist tabiri gibi, anti-feodal ,yani, feodalizmin giderilmesi için bir «UDC» de, olmayan bir şeye karşı işçi sınıfını aldatmak için yapılmış, sahte bir çağrıdır. Öte yandan, «TKP» devrimi değil «dönüşüm»leri savunmaktadır. Esas olarak dönüşümleri savunmak her şeyden önce Marksist bir partinin değil, sosyal-demokrat bir partinin işidir. Marksizm hiç bir zaman için dönüşümler temeli üzerine bir örgütlenme ve mücadele içine girmemiştir. Marksizmin doğuş ve gelişme temeli devrimdir. Çünkü dönüşümler, yani evrimler ancak, tahliller ve taktikler bakımından Marksizme kaynak olurlar. Fakat; dönüşümler Marksizmin örgütlenme ve mücadele esasını temsil etmezler. Dönüşümler objektif gelişim denen olguyu temsil ederler, fakat subjektif şartlar ise Marksistler tarafından bilinçli bir şekilde oluşturulurlar. Devrimi, bu iki olgunun birleşmesi yani, objektif ve subjektif koşulların bilinçli bir şekilde birleştirilmesi yaratır.

Bu bakımdan artık günümüzde genel-

likle kapitalist dünyada ve özellikle de Türkiye'de feodalizmin giderilmesi için bir komünist partisinin özel bir örgütlenme ve bir mücadele vermesine lüzum yoktur. Hele de bunu dönüşümler yoluyla yapacağını iddia etmesine hiç lüzum yoktur. Çünkü, burjuvazi iktisadi ve siyasi yönden egemenliğini kurmuştur, ve feodalizmi evrimci yoldan tasfiye etmiştir. Kalıntı şeklinde olanlarını da bu gün hızla tasfiye etmektedir. Böylece de «TKP»nin feodal dönüşümleri sağlamak için herhangi bir özel örgütlenme ve cephe girişiminde bulunmasına burjuvazinin ihtiyacı kalmamıştır. Çünkü «TKP»nin iddia ettiği anti-feodal dönüşümleri, burjuvazi kendi bildiği yoldan zaten gerçekleştirmiştir. Zaten proletaryanın ve yoksul köylülüğün de böylesi bir derdi kalmamıştır. Proletarya, feodalizm veya monarşi tarafından bir baskı altına alınmadığı gibi, yoksul ve emekçi köylülük de feodalizm veya feodal monarşi tarafından değil, tekelci kapitalizm ve tarım burjuvazisi tarafından sömürülüp ezilmektedir. «TKP»nin yapmak istediği anti-feodal dönüşümler, ne işçi sınıfı ve yoksul, emekçi köylülerin işine, ne de burjuvazinin işine artık yaramaz. Türkiye burjuvazisi demokratik devrimini tamamlamamakla birlikte, yani burjuva demokrasisini gerçekleştirmemekle birlikte siyasi devrimini yapmıştır. Yani burjuvazi iktidarı tamamen ele geçirmiştir. Bundan sonra egemen burjuvazi, feodalizmi evrimci bir şekilde tasfiye ettiği için, 1923'lerden sonra feodallerle birlikte (bazen yoğun, bazen az olmakla birlikte) 1965'lere kadar iktidar ortaklığı yaparak, gerici burjuva diktatörlüğünü uygulamışlardır. Bu süreç içerisinde ve günümüze kadar, feodalizm tasfiye edilmiştir. Bunun için Türkiye'de siyasi yapıda olduğu gibi, ekonomik yapıda da bir burjuva düzeni, yani kapitalizm tamamiyle hakimdir.

Türkiye'de feodalizmin değil, kapitalizmin egemen olması karşısında «TKP» nasıl bir dönüşümü gerçekleştirmek istiyor? Devrimi zaten savunmuyor, onu bırakalım bir kenara. Hangi dönüşümü gerçekleştirmek için «UDC»yi kuruyor? Hakim üretim biçimi olan kapitalizme karşı mı bir dönüşüm savunuyor, yoksa feodalizme karşı mı bir dönüşüm savunuyor? Biz «TKP» ile üç şeyi tartışmak istiyoruz. Daha doğru bir deyimle «TKP»den üç şey öğrenmek istiyoruz:

1 — «TKP» devrimi savunuyor mu?
2 — Devrimi savunuyorsa, nasıl bir devrim savunuyor; Demokratik devrim mi? sosyalist devrim mi? 3 — Demokratik devrimi savunuyorsa, hangi üretim ilişkilerine karşı? Feodalizme mi, yoksa kapitalizme mi?

Bizce «TKP»nin devrimi değil, «dönüşümler»i savunduğu, bu dönüşümleri de kapitalizme karşı değil, kendi programında «altın harflerle» belirttiği gibi feodalizme karşı savunduğu çok açık. Fakat: TKP bu gerçek yüzünü birtakım demogojilerle saklayıp, bazı işçi ve emekçi kesimlerine de yutturduğu için, biz bunların daha açık bir şekilde belirtilerek, bilinçsiz kesimler de dahil, tüm işçi sınıfının «TKP»nin oportünist yüzünü görebilmeleri ve bunu da «TKP»nin kendisinden öğrenmeleri amacıyla meseleyi

bu kadar basite indirgeyerek bu soruları sorduk. Her işçi bu soruları «TKP»yi savunanlara sorarak, bunların cevabını tatmin edici bir şekilde almalıdır. «TKP» bu sorulara cevap vermediği müddetçe, biz «TKP»nin siyasi simsarlık yaptığını, sınıf işbirliğinden yana olduğunu, işçi sınıfını aldatarak burjuvazinin kuyruğuna takmak istediğini, yani, işçi sınıfının partisi değil, onun adına ortaya çıkıp, işçi sınıfını avutan tas-tamam bir oportünist parti olduğunu her zaman savunacağız. İddia ettiğimiz bu gerçekler, «TKP» tarafından ne kadar dehşet verici tepkilerle karşılanırsa karşılanırsın, biz «TKP»ye bunların söylemekten geri durmayacağız ve «TKP»de yukarıda belirttiklerimizden uzak olduğunu hiç bir zaman ispatlayamayacaktır.

«TKP» eski programında hep devrimi savunurken, daha sonra Türkiye işçi sınıfını temsil etmekten çıkıp, oportünist yöneticiler eliyle bir küçük-burjuva entellektüeller partisi haline getirildikten sonra, devrim teriminin yerine «dönüşümler» terimini koymuştur. Ve bunun sebebini de hiç açıklamamıştır. Yani neden devrimler yerine «dönüşümler» terimini koymuştur? İşçi sınıfını mı aldatmak için, yoksa burjuvaziyi mi? Mesela bir Portekiz Komünist Partisi: Proletarya diktatörlüğü yerine, «proletarya demokrasisi» terimini kullanmıştır. Buna rağmen, Portekiz Komünist Partisi zaten birbiriyle eş anlamda olan proletarya diktatörlüğü yerine, «proletarya demokrasisi» terimini; Portekiz halkının uzun süre faşist diktatörlük altında yaşadığı için, «diktatörlük» terimine karşı bir alerji duyduklarından, kullandıklarını; fakat özünde, yine proletarya diktatörlüğünü savunduklarını açıklamışlardır. Bunun gibi «TKP»de devrim yerine, «dönüşümler» terimini ne anlamda, ne için koyduklarını açıklamalıdır. Çünkü, devrim terimiyle «dönüşümler» terimi eşanlamli olan terimler değil, birbirine zıt anlamli terimlerdir. «Dönüşümler» terimi reformizm anlamında, yani burjuva reformizmi anlamında kullanılacak bir terimken, devrim terimi, eski olan toplumsal düzeni toplumsal düzeni toplumun, kitlenin zoruna dayanarak yıkmak ve onun yerine, yenisini inşa etme anlamında kullanılan bir terimdir. Bunun için biz «TKP»den bu maksadını da açıklamasını istiyoruz.

Türkiye bir devrime gebedir. Bu devrimin önümüzdeki aşaması demokratik devrimdir. Bu devrim ise feodalizme karşı değil, kapitalizme karşı gerçekleşecektir. İşçi sınıfının devrim ittifakı faşizme karşı bir halk cephesi şeklinde gerçekleşecek, anti-faşist ve anti-kapitalist bir mücadele sonucu bir demokratik devrimle sonuçlanacaktır. Türkiye'de temel karşı-devrim gücü faşizmdir. Faşizme karşı mücadele ise, temel üretim ilişkisi olarak, feodalizme değil, kapitalizme karşı mücadeleyi gerektirmektedir. Kuşkusuz, bu mücadele feodalizmin kalıntılarını da, emperyalizmin ekonomik ilhakına da dolayısıyla giderecektir. Fakat, esas güçbirliği yapılması gereken mücadele yönü anti-faşist ve anti-kapitalisttir.

Anti-faşist halk cephesi ile güç ve eylem birliklerinin ilişkisi sorununa gelince:

Ürün yazarı, adı geçen yazıda, anti-faşist halk cephesini kendi sloganları olan «UDC» ile özdeşleştirmiş ve bu arada kendi dışındaki bazı düşünceleri de eleştirmiş-

tir. Bunu yaparken de, güç ve eylem birliği ile halk cephesinin ayrı şeyler olduğunu belirterek, şöyle demiştir.

«Buradan anlaşıldığı kadarıyla, cephe türü savaşım biçimiyle güç ve eylem birliği arasında ve teorik olarak da, bu iki kavram arasında belirli ve farklılıklar bulunmaktadır.» (Ürün, No, 45, s: 62) Yazar bu tanımıyla «DGM»ye «MESS»e karşı yürütülen mücadeleyi güç ve eylem birliği olarak kabul etmiş, «UDC»yi ise, bir halk cephesi olarak göstermeye çalışmıştır. Yazara, göre, «güç ve eylem birliği» ile, cephe arasındaki fark şuymuş: «Elbette bu, güç ve eylem birliğinin gelgeç bir sorun olduğu anlamına gelmez. Ancak, cepheden farklı olarak, kimi zaman ve koşullarda eylem birliğinin taktik bir nitelikte taşıyabileceği de bilinmelidir.» (a.g.y.)

Evet, yazar güç ve eylem birliğinin «gel geç bir sorun» olmadığını, öte yandan da «taktik bir nitelik» taşıyabildiğini söylemektedir. Yani gelgeç birşey değildir ama, taktik olduğu için yine de buna benzer bir birliktir. Yazarın bu demogojiyi neden yaptığını anlamak için biraz üzerinde duralım: Yazar; eylem ve güç birliğinin de anti-faşist ve anti-emperyalist olduğunu, halk cephesinin de «anti-faşist, anti-emperyalist» olduğunu söylemektedir. Aradaki farkı ise birinin «daha geniş bir perspektife sahip» olmakla tanımlamış. Yani işin Türkçesi, anti-faşist halk cephesinin burjuvazinin belli kesimlerini de içeren bir cephe, fakat «güç ve eylem birliği»nin ise, işçi sınıfı ve diğer emekçileri kapsayan bir birlik olduğunu söylemek istemiş. Yazarın görüşüne göre, güç ve eylem birliği olarak tanımlamış olduğu «DGM» ve «MESS»e karşı işçi sınıfının sağlamış olduğu birlik, «taktik bir nitelik» taşımaktadır. Fakat cephe ise, yine yazarın kendi deyimiyle «stratejik bir hedef-tir».

Herhalde okuyucu yazarın ne demek istediğini anlamıştır. Buna rağmen biz, «Ürün» yazarının cephe ile güç ve eylem birliğinin ayrı ayrı şeyler olduğunu vurgulayarak, ne demek istediğini daha da açığa çıkaralım. Herkesin bildiği gibi, yazarın güç ve eylem birliği olarak gösterdiği, «DGM»ye hayır kampanyası ve «MESS»e karşı direniş biz-zat işçi sınıfının başlattığı ve diğer emekçi tabakalardan müttefikleriyle birlikte yürüttüğü mücadeledir. Böyle olmakla birlikte bu mücadele yazarın deyimiyle; «taktik bir nitelik» taşımaktadır. Yani geçicidir. Yazarın hayal ettiği, burjuvazinin de katılabileceği bir «UDC» ise yine yazarın deyimiyle «stratejiktir».

Yazarın bu düşünceleri, kendi dünya görüşüyle bağdaşabilir, fakat işçi sınıfının dünya görüşüyle ve anti-faşist halk cephesinin oluşturulması bakımından Marksizm-Leninizm ile çelişir. Dimitrof bu konuda şöyle der:

«İlk yapılacak iş, başlangıçtaki iş, birleşik bir cephe yaratmak, işçilerin bütün fabrikalarda —her yörede, her bölgede, her ülkede, bütün dünyada— eylem birliğine varmalarını sağlamaktır. Proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylem birliğini sağlaması, işçi sınıfına sadece bir savunma silahı değil, aynı zamanda faşizme ve işçi sınıfının düşmanlarına yöneltilen bir karşı harekette kullanılacak silahı da kazandırmış olacaktır.» (Faşizme Karşı Birleşik Cep-

he 1. Kitap s: 72)

Görüldüğü gibi yazar, güç ve eylem birliğinin «taktik bir sorun» olduğunu iddia ederken, Dimitrof, «ilk yapılacak iş başlangıçtaki iş»in «eylem birliği»ni sağlamak olduğunu açıkça ve hiç bir kuşkuyla yer bırakmaksızın belirtmiştir. Yazarın Dimitrof'un eserlerini okumadığını iddia etmek mümkün değildir. Yazar bu eserleri okumuştur ama, eylem birliğini bilinçli olarak «taktik» bir soruna indirgemektedir. Çünkü Dimitrof'un deyimiyle: «proletaryanın ulusal ve uluslararası çapta eylem birliğini sağlaması işçi sınıfına sadece başarılı bir savunma silahı değil, aynı zamanda faşizme ve işçi sınıfının düşmanlarına yöneltilen bir karşı harekette kullanılacak silahı da kazandırmış olacaktır.» Evet eğer yazar eylem birliğini «taktik bir sorun» değil de işçi sınıfının halk cephesinin kurulması yolunda en başta yapması gereken temel bir sorun olarak kabul ederse, o zaman işçi sınıfının yalnız faşizme değil, sınıf düşmanı olan burjuvaziye ve burjuva yardakçılığı yapan oportünizme karşı da kullanacağı bir silaha sahip olmasını benimsemek zorunda kalacaktır. İşte yazar bundan ötürü işçi sınıfının eylem ve güç birliğini «taktik bir sorun» olarak görerekten, hem yardakçılık yaptığı burjuvaziyi, hem de kendisini kurtarma çabası içine girmiştir. Ve böylece işçi sınıfını da aldatarak bu ve buna benzer bahanelerle avutmaya çalışmıştır.

Halbuki, gerek halk cephesinin ve gerekse Vatan Cephesinin kurulması için olsun, her şeyden önce, işçi sınıfının gerçek anlamda öncülüğü gereklidir. Bu öncülüğün gerçekleşebilmesi için, ilk önce yapılacak temel iş, işçi sınıfının güç ve eylem birliğini sağlamaktır. Bu birlik sağlandıktan, bir ülkede işçi sınıfının birliği oluşturulmadan ve hatta Dimitrof'un da belirttiği gibi, «proletaryanın ulusal ve uluslararası bir güç ve eylem birliği sağlanmadan» ne halk cephesi, ne de Vatan Cephesi güçlü temeller üzerine oturabilir. Ne olursa olsun, her şey bir temel üzerine inşa olunur. Halk cephesinin ve Vatan Cephesinin ana temelide, işçi sınıfının güç ve eylem birliğidir. Bunun için proletaryanın güç ve eylem birliği, «Ürün» yazarının zannettiği gibi, «taktik bir nitelik» değil, oluşturulması zorunlu olan temel bir nitelik taşır. Dimitrof, eylem birliğinin önemini ve vehametini belirtmek için şöyle der:

«İşçi sınıfının her kesimini içeren eylem birliğinin kurulması —bağlı oldukları parti yahut örgüt gözönüne alınmaksızın— kapitalizmin devrilmesi ve proletaryanın devriminin zaferi için birleşmeden bile önde gelir.» (Altını Dimitrof çizmiştir) (a.g.e., s. 73)

Bu kısa alıntılardan görüldüğü gibi Dimitrof, Ürün yazarının düşündüğü gibi düşünmemektedir. Dimitrof, her halukârda «eylem birliği»nin kurulmasının zorunluluğunu önerirken, bizim yazar «eylem ve güç birliğinin taktik bir sorun olduğunu iddia etmektedir. Burada şu soruyu sormak gerekiyor. Acaba Dimitrof mu yanılmıştır? Yoksa «Ürün» yazarını mı oportünist bir düşünciyi savunmaktadır. Tabii ki bize göre, yazarın savunduğu düşünceler oportünist düşüncelerdir. «Ürün» dergisi, halk cephesinin temeli olan güç birliğini taktik bir sorun olarak belirtip, «stratejik» bir sorun olarak

(Devamı 12. Sayfada)

«Devrimci Yol»un Demokratik

Geçen sayımızda, «Devrimci Yol»un bugüne kadar açıklamış olduğu görüşler çerçevesi içinde, devrim anlayışı üzerine polemiğe girmiş ve demokratik devrimin niteliği üzerine ileri sürdüğü görüşleri eleştirmiştik. Bu sayımızda da, devrim anlayışı sorununun, diğer yönleri üzerinde duracağız.

DEMOKRATİK DEVRİMDE SINIF MEVZİLENMESİ

Gelgelelim «Devrimci Yol»un önümüzdeki devrimde sınıf mevzilenmesi üzerine görüşleri ne: Bu konuda elimizde sadece ipucu niteliğinde bazı görüşler var. Ama genel olarak bir açıklık yok; yani kim, kiminle birlikte, hangi karşı devrim güçlerine karşı ve nasıl mücadele edecektir bu belli değil. Şimdi bu ipucu niteliğindeki görüşleri sıralayalım:

«Ülkemizin gündeminde bulunan devrim anti-emperyalist ve demokratik bir muhtevadadır. Bunu proletaryanın önderliğindeki bütün halkın demokratik iktidarı gerçekleştirecektir.» (Bildirge s: 19).

«Marksist - Leninist temelde doğru sınıf çözümlemesi ışığında tarihi olarak ülkemizde baş çelişkinin çözümüne dayalı devrimci adım anti - emperyalist, anti-oligarşik devrimdir. Halka oligarşi arasındaki çelişki baş çelişkidir.» (Bildirge s: 9).

«Ülkemizde hakim sınıflar yönetiminin özelliklerinden (onun faşist karakterinden) doğan ve oligarşik diktatörlüğün yok edilmesine kadar gündemde kalacak olan anti-faşist mücadele anti-emperyalist, anti - oligarşik devrimin bir parçasıdır ve çözümü bir devrim sorunudur.» (Bildirge s: 20).

«Kürt ve Türk ulusu arasındaki ilişki eski tip birçok uluslu devlet bünyesindeki ezen ezilen ulus ilişkisidir. Ve kendisi emperyalizmin tahakkümü altında bulunan bir bütün içinde yer alırlar. Burada sömürge devrim bütün açısından geçerlidir.» (D.Y. Sayı 10, s: 13).

Yukarıda aldığımız alıntılardan şu sonuçları çıkarabiliriz:

1 — Sömürge bir devrim önerilerek, anti-emperyalist bir cephenin kuruluşunun mümkün olduğu sonucuna varmaktır.

2 — Antifaşist mücadele, anti-emperyalist mücadeleye bağlı ve bu mücadelenin bir parçası olarak görülmektedir.

3 — Sınıf mevzilenmesi konusunda herhangi bir açık fikir yoktur. Proletaryanın öncülüğünde «tüm halkın» demokratik iktidarı ön görülmektedir.

Sorunun açıklığa kavuşması bakımından biz ilk önce sömürge bir devrimin ne olduğu, hangi tarihi koşullarda ve hangi ülkelerde gerçekleşebileceği üzerinde duracağız. Sömürge bir devrimde her biri ayrı ayrı sınıfsal ittifaklara dayanan üç evre vardır. Bu evreleri Stalin'den aktaralım:

«Birinci evre: devrimin darbelerini esas olarak yabancı emperyalizme (yabancı kapitalizme) karşı yönelttiği ve ulusal burjuvazinin devrimci hareketi desteklediği genel birleşik ulusal cephe devrimi.

İkinci evre: Ulusal burjuvazinin çekildiği ve tarımsal hareketin on milyonlarca köylünün güçlü bir devrimi biçiminde geliştiği burjuva demokratik devrim.

Üçüncü evre: Sovyetik devrim. «Troçkizimi, Leninizmi s: 322).

Bilindiği gibi sömürgelerin bağımsız siyasi devletleri yoktur ve devrimin birinci evresi «yabancı kapitalizme» vurarak, emperyalizmin siyasi ilhakına (askeri işgal) yönelir ve ulusların kaderlerini tayin hakkını gerçekleştirir. Bu tip ülkeler yarı - feodal ülkeler oldukları için, ikinci evrenin de (demokratik evre) esas görevi toprak devrimidir. Bu iki evrede ülke içerisinde gelişen yerli kapitalizme karşı bir saldırı henüz yoktur. Bu görevi Stalin'in «Sovyetik evre» dediği sosyalist devrim yerine getirir. Böylesi bir devrimin ülkemizde mümkün olmadığını anlamak için, Türkiye'nin ekonomik, siyasi durumunu ve emperyalist sermayeyle olan ilişkilerini kısaca açıklamamız gerekecek.

«Emperyalizmin ülkemizdeki varlığı bir siyasi ilhaka (askeri işgal) değil bir ekonomik ilhaka dayanmaktadır. Lenin de belirttiği gibi: «Ulusal kendi kaderini tayin etme, siyasi bağımsızlık demektir» ve bu ülkemizde burjuvazinin önderliğinde 1923'lerde kazanılmıştır. Ulusal kendi kaderini tayin etme siyasi bir sorundur ve emperyalizmin hakimiyeti altında burjuva yoldan gerçekleşmesi de mümkündür. Buna rağmen bu tür ülkede finans-kapitalin faaliyetleri devam edebilir. «Ekonomik ilhak siyasi ilhak olmaksızın tamamıyla elde edilebilir bir şeydir ve geniş ölçüde uygulanmaktadır» (Lenin, Marksizmin bir karikatürü, s: 49). O halde emperyalizmin herhangi bir ülkedeki ekonomik ilhak yoluyla yaratmış olduğu varlığı orada bir ulusal sorun yaratmaz. Bu durumu Stalin'in «dış kapitalizm» dediği siyasi ilhaklarda görmek mümkündür. Ama finans-kapitalin herhangi bir ülkeye tamamen ekonomik yollarla girip, yerli işbirlikçileri vasıtasıyla bir ekonomik denetim kurması ve ekonomik yapıya kendi kapitalist karakterini egemen kılması, bir sömürge devrimde bulunması gereken ulusal evreye yol açmaz. Kapitalizm şartlarında geri ülkelerle, finans-kapital arasında bu tip ilişkilerin (ekonomik ilhak) gerçekleşmesi, tekeli çağın ekonomik yasalarının zorunlu bir sonucudur. Ve bir sosyal - devrim dışında hiç kimse bu yasaların işleyişini durduramaz.

Ekonomik ilhak şartlarında emperyalizm, söz konusu geri ülkelerde bir dış siyaset (dış kapitalizm)-değil, bizzat o ülkelerdeki üretim ilişkilerinin içinde maddi alt yapının her alanında rastlayabileceğimiz bir iç siyaset haline gelmiştir. Ekonomik ilhak ve siyasi ilhak birbirlerinden tamamen farklı kategorilerdir ve farklı sonuçlara yol açarlar. Lenin bu durumu şöyle izah eder: «Kievski burada, belki de (ekonomik tahlilin gerektirdiği şeyleri genel anlama yoksunluğunun yanı sıra) Filistin'in ilhakı (yani üzerinde yaşayan insanlara rağmen yabancı topraklara el koyma, yani kendi kaderini tayin etmeyi çiğneme) finans-kapitalin daha geniş bir ekonomik alana yayılmasıyla özdeşmiş gibi kabul etmesi yüzünden baştan çıkmaktadır.» (a.g.e. s: 48). Görüldüğü gibi Lenin, ekonomik ilhakları değil, siyasi ilhakları ulusal kendi kaderini tayin etmeyi çiğneme olarak görmekte, «finans-kapitalin daha geniş bir ekonomik alana yayılması» diye nitelendirdiği ekonomik ilhakı, siyasi ilhakla karıştırdığı için, Kievski'yi baştan çıkmakla suçlamaktadır. D. Yol ise, bu iki farklı kategoriyi sadece emperyalizmin kendisini gizlemek için başvurduğu bir taktik olarak nitelemektedir.

«Emperyalist işgalin gizlenmesi sonucu eski sömürge ülkelerde toplumdaki işgalci düşmana karşı olan tepki pasifize edilmiştir» (Bildir-

ge, 41 - 42).

D. Y. ekonomik ilhakı anlamamakta, onu emperyalizmin gizlenmiş işgali olarak nitelemektedir. Tabii, gizlendiği için de bütün teşhir etme çabalarına rağmen kitleler onu görmekte ve bu yüzden de «halk savaşı» bir türlü başlatılamamaktadır! Kendisini gizlemesine ve kitleler tarafından görülmemesine rağmen emperyalizmin bu işgali «halk savaşının (ve de silahlı mücadelenin) objektif koşullarını oluşturmaktadır» (a.y., s: 39).

Halbuki Lenin'den alıntılarla gösterdiğimiz gibi, siyasi bağımsızlık altında gerçekleşen ekonomik ilhak şartlarında ortaya çıkan bir devrimde, sömürge devrimlerde görülebilen ulusal kendi kaderini tayin etme evresinden bahsedilemez. Ve netice olarak ulusal mücadeleyi birinci plana alan bir anti-emperyalist cephe de yaratılamaz. Bu durumun maddi şartları yoktur, çünkü siyasi bağımsızlık altında ekonomik ilhak uğramış bu ülkeler sömürge değil, bağımlılık kategorisine giren ülkelerdir.

Daha önce de belirttiğimiz gibi bağımlılık ilişkileri içindeki ülkelerde emperyalizmin etkinliği üretim ilişkilerinin, tüm maddi alt yapının içindedir. Yani artık bir «dış kapitalizm» değildir. Dolayısıyla Anti-emperyalist olmanın koşulları da, burada sömürgelere göre farklıdır. Bir sömürge ülkede esas olarak kapitalizme karşı olmadan da anti-emperyalist olunabileceği halde; yerli kapitalizme (milli sermayeye) vurmadan da emperyalizme vurmak mümkün olduğu halde; ekonomik ilhak sonucu işbirlikçi tekelliliğin geliştiği ülkelerde ve ülkemizde anti-kapitalist olmadan, anti-emperyalist olmak artık mümkün değildir. Kapitalizme karşı mücadele sınıfsal temelde yürüdüğünden böyle bir anti-emperyalist mücadelede de ulusal temelde değil sınıfsal temelde yürür. Yani aynı zamanda kapitalizme karşı olmayan bir anti-emperyalist ulusal cephe kurmak mümkün değildir. Nitekim ülkemizdeki burjuva kuyrukçularının (TKP, TEP, Mao'cular vb.) tüm iradi zorlamalarına rağmen maddi temelleri olmadığı için böyle bir cephe gerçekleştirememektedir. Gerçekleşmeyecektir de.

Türkiye gibi ülkelerde, sömürge devrimlerin birinci evresi olan bir ulusal devrim artık söz konusu olmayacağı gibi, ikinci evreye tekabül eden ve genellikle bir köylü (tarım) devrimi şeklinde gerçekleşen bir burjuva-demokratik devrim de mümkün değildir. Daha önce de belirttiğimiz gibi, proletaryanın önünde bir demokratik devrim görevi olmakla birlikte, bu sömürge devrimin demokratik evresinden tamamıyla farklıdır. Çünkü kapitalizm işbirlikçi şeklinde hakim üretim biçimi haline geldiğinden, siyasi demokrasi mücadelesi, feodalizme karşı değil, işbirlikçi tekeli kapitalizme ve onun temelinde yükselen siyasi gericiğe ve faşizme karşı yürütülmek zorundadır. Bu açıdan baktığımızda anti-faşist mücadeleyi, «D. Yol»un sözünü ettiği «anti-emperyalist anti-oligarşik» devrimin tali bir parçası olarak göremeyiz. Çünkü faşizm ülke içinde gerçekleşen işbirlikçi tekelliliğin bir sonucu olarak gündeme gelmektedir ve emperyalizm zaten bu işbirlikçi tekellilikle ayırt edilmez bir şekilde iç içe geçmiş durumdadır. Sorun böyle olunca işbirlikçi tekeli kapitalizme ve faşizme karşı mücadeleden ayrı bir anti-emperyalist mücadele icat etmek, Don - Kişot gibi yeldeğirmenlerine saldırmaya benzer.

Hem tüm maddi alt yapının içinde hem de buna tekabül eden siyasi üst yapının içinde

Devrim Anlayışı - 2

yerli sermayeyle içiçe geçmiş bir şekilde bulunduğundan, bu maddi alt yapı ve onun siyasi üst yapısına karşı yürütülen her mücadele aynı zamanda anti-emperyalist bir nitelik taşımak durumundadır. Bu açıdan baktığımızda işçi sınıfı ve öteki emekçi tabakaların işbirlikçi tekelciliğe ve onun siyasi yönetim biçimi olan siyasi gericiilik ve faşizme karşı yürüttüğü ekonomik, demokratik ve siyasi her mücadele, bu ekonomik alt yapı ve siyasi üst yapı ayırt edilmez bir şekilde emperyalizmle kaynaşmış olduğundan emperyalizme karşı da yürüyor demektir. Bu şartlarda anti-faşist mücadele tali bir parça değil, genel bir mücadeledir. Ve anti-emperyalist mücadeleyi de, anti-kapitalist mücadeleyi de bir bütünlük içinde kapsamaktadır. Günümüz şartlarında her kim ki anti-kapitalist, anti-emperyalist anti-faşist mücadeleyi birbirinden ayrı, değişik ittifaklarla yürüten farklı hedeflere varan mücadeleler olarak göstermeye çalışırsa, eninde sonunda bilerek veya bilmeyerek burjuva uzlaşmacı durumuna düşmeye mahkumdur.

Bu şartlar altında biz «D. Y.»a bu konuda açık ve net bir fikri olmadığı için sadece sormakla yetineceğiz: Ülkemiz şartlarında, bir anti-emperyalist ulusal cephe ve buna bağlı olarak üç evreli bir «sömürgeci devrim» mi, yoksa bir anti-faşist halk cephesi ve buna bağlı olarak, sosyalizmin kuruluşuna yol açacak iki evreli bir kesintisiz devrim mi geçerlidir? Şüphesiz «D.Y.» hangisini savunursa onun sınıfsal mevzilenmesini de, «oligarşiyle halk arasındaki çelişki» tespitinde olduğu gibi muğlak bir şekilde değil, açıkça ortaya koymak zorundadır. Çünkü işçi sınıfının mücadelesinin açıklığa ihtiyacı vardır. Bu amaçla «D. Yol», ülkenin ekonomik ve sosyal yapısının daha etraflı bir tahlilini yapmalı, buna bağlı olarak sosyal sınıfların konumlarını ortaya koymalı ve hangi sınıflarla birlikte, hangi sınıflara karşı mücadele verilmesi gerektiğini açık olarak belirtmelidir. Aynaların aynı yere, ayırların ayrı yere gitmesini bu açıklık sağlayacaktır.

BİR KERE DAHA OLİGARŞİ ÜZERİNE:

Ülkemiz finans- kapitale sahip bir emperyalist ülke olmadığı gibi, emperyalist sermayenin ülkemizdeki varlığı, işbirlikçi sermaye ile içiçe girme şeklinde bir varlıktır. Herkesin bildiği bu gerçekler yüzünden ülkemizdeki siyasi üst yapıyı mali sermayenin iktisadi cebrinden kaynaklanan bir «oligarşik» diktatörlük olarak nitelemek mümkün değildir. Türkiye'de ilk defa Mahir Çayan tarafından ortaya atılan bu «oligarşi» kavramını biz daha önce Leninist «oligarşi» kavramını ışığında eleştirmiştik. Bu sebeple burada Leninist oligarşi kavramı üzerinde değil, «D.Y.» tarafından «işbirlikçi tekelci sermayeyle, ağalar, tefeci bezirganların hâkim ittifakı» olarak savunan «oligarşi» kavramı üzerinde duracağız.

Herhangi bir ülkede tekelciliğin ortaya çıkabilmesi için, tekelcilik öncesine tekabül eden rekabetin ortadan kaldırılması gerekir. Yani tekelcilik ekonomik yapıda hâkim olduğu zaman, değil feodal üretim ilişkilerinden, serbest rekabetten bile bahsedemeyiz. Buna göre eğer ülkede maddi alt yapıda henüz feodal üretim ilişkileri ve siyasi üst yapıda da bunların temsilcileri varsa, emperyalizmin güdümündeki yerli sermaye henüz işbirlikçilik düzeyindedir ve bu işbirlikçilik henüz tekelciliğin hakimiyetine yol açmamıştır. Bu bakımdan «D.Y.»un sözünü ettiği

«oligarşi» tanımı, farklı üretim ilişkilerinin hâkimiyetini bir arada gösterdiğinden yanlıştır. Siyasi üst yapıda feodallerin bulunabilmesi ve ekonomik alt yapıda da feodalizmin henüz tasfiye edilmemiş olması, kapitalizmin yukarıdan aşağıya geliştiği bizimki gibi ülkelerde tekelleşmenin merkezi hakimiyetinin henüz gerçekleşmemiş olmasına bağlıdır. Eğer «D.Y.», işbirlikçi tekelci sermayenin yanında, ekonomik yapıda artık etkinliği kalmamış feodal artıklardan söz ediyorsa, o taktirde bunları «hâkim ittifak» içinde değerlendirmesi doğru olmaz. Bir ülkede henüz kırlarda yaygın olarak feodal üretim ilişkileri varsa, bu yüzden o ülkede genişletilmiş bir iç pazar henüz söz konusu değilse, tekelcilikten bahsetmenin ne anlamı olabilir? Tekelcilik sadece sanayi sermayesine ait bir olgu değildir. Eğer kırlar yada tarım alanları feodalizmi temsil eden her türlü üretim ilişkisinin etkinliğinden kurtarılıp, sanayi ve banka sermayesiyle içiçe, onu finanse eden tek bir merkezi yapının denetimi altına sokulmamışlarsa tekelcilikten bahsedemeyiz. Kısacası geri ülkelerde yerli sermayenin uluslararası finans-kapitalle ilişkilerinin işbirlikçilik düzeyinde olup henüz tekelciliğe yol açmadığı geçiş şartlarında «D.Y.»un ileri sürdüğü «hakim ittifaklardan» bahsetmek mümkündür. Bu gelişim işbirlikçi tekelciliğe yol açmışsa, işbirlikçi tekelcilerle, feodal ağaların böylece bir ittifakından bahsetmek, ekonomik yasalardan habersiz olmaktadır.

Sorun böyle olunca biz şunu soracağız: Türkiye'de uluslararası finans-kapitalle ilişkiler henüz işbirlikçilik düzeyinde midir, yoksa işbirlikçi tekelciliğe yol açmış mıdır? E. B.'ne göre, ülkemizde artık bir işbirlikçilik değil, işbirlikçi tekelcilikten bahsedebiliriz. Bilindiği gibi emperyalist sermayenin Türkiye'ye yoğun bir şekilde girişi işbirlikçileri vasıtasıyla 1946'lardan sonra başlamıştır. Bu tarihten sonra bir yandan kapitalist üretim ilişkileri yukarıdan aşağıya hızla geliştirilirken, bir yandan da iç pazar ilişkilerinin ortaya çıkardığı her türlü yerli sermaye en güçlü olan emperyalizm ve işbirlikçi sermaye tarafından iflas ettirme, yada denetim altına alma sürecine sokulmuştur. Yani, kapitalist üretim ilişkilerinin evrimci bir şekilde geliştirilerek feodalizmin tasfiye edilişiyle, her türlü sermayenin ilerde bir işbirlikçi tekelciliğe yol açacak şekilde denetim altına alınması birlikte yürütülmüştür. Bu süreç 1965'lerden sonra alt yapıda işbirlikçi tekelciliği belirgin hale getirmiş ve bundan sonraki dönemde işbirlikçi tekelciliğin hem ekonomik, hem de siyasi yapıdaki hakimiyetinin gelişimi, «D.Y.»un «hakim ittifak» (oligarşi) tanımına pek benzeyen AP'nin sınıfsal ittifak yapısını çözmüştür. Tekelleşmemiş tarım burjuvalarının temsilcileri AP'den ayrılarak DP'yi; çoğunluğu aracı ve tefecilerin oluşturduğu orta sermayenin ve yarı-feodallerin temsilcileri de ayrılarak MSP'yi kurmuşlardır. 1971'le re gelindiğinde işbirlikçi - tekelcilik ülkenin ekonomik alt yapısına hakim duruma gelmişti.

O dönem için parlamento aritmetiğine yaslanarak, tekelleşmemiş sermaye ve yarı-feodallere kesin darbeyi vuramayacağını ve gelişen devrimci hareketi bastıramayacağını gören işbirlikçi tekelci sermaye, ele geçirdiği devletin öteki kurumlarını özellikle vurucu güçleri) hareketine geçirerek 12 Mart faşizmini tezgâhlanmış ve ülkenin ekonomi - politikası üzerinde kesin kenin hemen her yerini kapsayan bu tekelci denetimini sağlamıştır. Peki ortaya çıkan ve ül-

yasi denetimin maddi temelleri neydi? Bir ekonomik temel, yani ekonomik alt yapıda ortaya çıkmış bir merkezi denetim, bir işbirlikçi tekelcilik olmadan, ülkenin her yanını kapsayan böylece tekelci bir siyasi denetimi düşünmek Marksist alt yapı-üst yapı ilişkileri anlayışına terstir. Burada şunu tekrar hatırlatmakta yarar vardır: kapitalizmin yukarıdan aşağı geliştirilerek feodalizmin evrimci bir şekilde tasfiye edildiği, bizimki gibi geri ülkelerde ancak kapitalist üretim ilişkileri hâkim hale geldiğinde işbirlikçi tekelcilik gerçekleşebilir. Feodalizmin tasfiyesiyle, her türlü sermayenin kontrol altına alınması birlikte yürüdüğünden, bu gelişim tekelciliğe yol açtığında, artık ülkeye kapitalist üretim ilişkileri hakimdir; artık alt yapıda feodalizmin etkinliğinden siyasi üst yapıda onun temsilcilerinin ittifak ortaklığından bahsedilemez. «D. Yol» böyle bir tekelci sermaye-feodal ağa ittifakından bahsettiğine göre, biz burada kendilerinden feodal üretim ilişkilerinin kırlardaki etkinliğinin ne olduğunu ve bunların siyasi üst yapıdaki temsilcilerinin kim olduğunu hiç bir muğlaklığa yer bırakmadan açıklamasını istemekle yetineceğiz.

FAŞİZM ÜZERİNE

Bu konuya da ilk önce «D. Yol»dan alıntılarla gireceğiz:

«Faşizm konusundaki tartışma somut olmalıdır. Bunu sürekli olarak vurguluyoruz. Vurgulamaya da devam edeceğiz. Zira faşizme karşı mücadele konusunda başarıya ulaşabilmemiz öncelikle bu konudaki gevezeliklerin üstesinden gelebilmemize bağlıdır» («D.Y.» Sayı 12 s: 8).

«Devrimci Yol»un tartışmanın somut olması konusundaki görüşlerine, bu ideolojik kargaşa ortamında katılmamak mümkün değil. Kendilerinin bu konudaki görüşleri, «sömürge tipi faşizm», «oligarşik devlet» gibi ne olduğunu tam olarak açıklayamadıkları kavramlar dışında yeterince somuttur. Şimdi tartışmanın seyri açısından yeterince açık bulduğumuz görüşlerini alıntılarla sırayla aktaralım:

«Faşizm ise emperyalizmin ekonomik özelliklerinin bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Serbest rekabetin yerini tekellerin aldığı emperyalizm, bu ekonomik özüne uygun olarak siyasi demokrasiyi reddetme, ortadan kaldırma eğilimini yaratmıştır. Ekonomik tekel, siyasi tekel eğilimini yaratmıştır. Faşizmin kökeni bu nedenle emperyalizmin ekonomik (tekelci) özelliğinde yatar.» (a.y.).

Yukarıya aldığımız ve doğru bularak katıldığımız bu görüşler ışığında önce «D.Y.»la şunu soracağız: faşizm alt yapıda gerçekleşen bir iktisadi merkezileşme (ekonomik tekel) ve bunun yol açtığı bir siyasi merkezileşmenin sonucu olarak gündeme geliyorsa ve siz ülkemizde faşizmin varlığını savunduğunuza göre, siyasi merkezileşmeye uymayan tekelci sermaye - feodal ağa hakim ittifakı diye tanımladığınız bir «oligarşik devlet» ve bunun tabii ki aynı zamanda tam anlamıyla merkezileşmemiş ekonomik maddi temelinde faşizmin uygulanabilirliğini nasıl açıklayabilirsiniz (bir emperyalist işgal hariç)? Faşizm, demagojisine malzeme yapacağı hiç bir gericiliği (mezhep kavgaları, din, ırk ayırımı, vb.) ortadan kaldırmaz, tersine bunları kö-rükler.

Bir metropol ülkede dahi bu malzemelere

Devamı 11'inci sahifede

Sömürge ve Ezilen

Okuyucunun hatırlayabileceği gibi, daha önceki sayılarımızda, devrimci hareketin en önemli sorunlarından biri olan ulusal sorun üzerine görüşlerimizi açıklamak üzere, Türkiye'de Kürt ulusunun bir «sömürge ulus» olduğunu iddia eden siyasi akımlardan, «Kurtuluş Sosyalist Dergi» ile tartışmaya girmiş ve sömürgeciliğin ne olduğu ve çağımıza kadar nasıl geliştiğini açıklamaya çalışmıştık. Ancak, daha sonra somut olarak Kürtistan üzerine görüşlerimizi açıklayacağımız sırada, «Kurtuluş»un aynı konuda bize yönelttiği bir eleştiri yazısı başlamıştı. Biz de bunun üzerine o eleştirinin bitmesini bekleyerek, «Kurtuluş»un bize yönelttiği eleştiri ile polemige girip, sömürge ve ezilen uluslar üzerine görüşlerimizi daha etraflı açıklamayı uygun gördük.

«Kurtuluş»un Nisan ve Mayıs (23. ve 24) sayılarında bize yönelttiği eleştirilerle polemik içinde görüşlerimizi açıklayan bu yazı dizisini hazırladık. Ancak, yazının oldukça uzun olmasından dolayı, ancak tefrikalar halinde yayınlatabileceğiz; ve imkânlarımız elverirse kısa bir zaman içinde bu yazıyı kitap halinde de yayınlamaya çalışacağız.

Şunu belirtmekte fayda var ki, sömürgecilik ve ulusal sorunun açıklanması için bu kadar uzun tartışmalar içine girmemiz, yersiz ve lüzumsuz görülmemelidir. Çünkü, bu tartışmalar, sadece bir akademik araştırma olsun diye yapılmamaktadır. Tersine, bu sorunun doğru ve Marksist temel üzerine çözümü, Türk, Kürt ve diğer halkların hangi yolda, ne için mücadele etmeleri ve nasıl örgütlenmeleri gerektiğini de aydınlığa çıkaracağı için, işçi sınıfının devrim mücadelesinde karşısına çıkan somut ve acil görevlerden birini teşkil etmektedir. Bu bakımdan, her ne kadar uzun ve okuması belli ölçüde sıkıcı da olsa, sömürgecilik ve ezilen ulusların sorunu üzerinde görüşlerimizi en etraflı bir şekilde açıklamaya çalıştık.

GİRİŞ

Sınıfsal meselede olduğu gibi, ulusal meselede de Marksizm gerek teorik olarak, gerekse pratik olarak somut çözümleri getirmiş ve sosyalizmi kuran ülkelerde görüldüğü gibi, sınıfsal sorun gibi ulusal sorunun çözümünü de belli ve kesin sonuçlara bağlamıştır. Birden fazla ulusun bağımlı, sömürge veya yarı-sömürge durumunda bağıntılı olduğu ülkelerde ulusal sorun, devrim sorununu çok yakından ilgilendiren, devrimin teorik ve pratik meseleleriyle birlikte çözümlenmesi gereken bir temel sorun haline gelir. Bunun için işçi sınıfı öncülüğünde yürütülen tüm mücadelelerde, işçi sınıfı partisi devrimin sınıfsal sorununa verdiği önemin aynısını ulusal soruna da verir. Devrim sorunu gibi, ulusal mücadele ve Ulusların Kendi Kaderini Tayin Etme konusunda da açık ve anlaşılır önerilerde bulunur. Dünyada her toplumsal olayın en son ve kesin çözümü Marksizm bilimi ışığında vardığı gibi ulusal çözüm de marksizm ışığında kesin bir sonuca varacaktır. Bu bakımdan Marksistler ulusal meseleye bir farz gibi değil, işçi sınıfının mücadelesinin başarıya ulaşması açısından ve bu paralelde yaklaşır ve somut çözümler getirirler.

Türkiye, Türk ulusu yanında Kürt ulusu, Arap, Laz - Çerkez vs. gibi ulusal azınlıkların da bulunduğu bir ülke olduğu için, Türkiye'de devrim sorunu tartışılıp ve bir çözüme bağlanmaya çalışılırken; ulusal meselenin da devrim soru-

nuyla birlikte bir çözüme kavuşturulması mutlak bir zorunluluktur. E. Birliği devrimci mücadelenin diğer konularında olduğu gibi, millî mesele konusunda da siyasi bir çizgiyi kalın hatlarıyla mücadelenin gündemine getirmiştir. Kuşkusuz, hiç bir ideolojik düşünce bir vahiy gibi yukardan inip, doğruluğunu herkese kanıtlamaz. Tam tersine bir sürü tartışmalar, yanlışlarla doğruların çatışması ve pratik hayata uygulanması bakımından çeşitli süzgeçlerden geçerek, kendisini kitleler nezdinde kabul edilir bir düşünce olarak hissettirir. Bu nedenle, E. Birliği bütün düşüncelerine olduğu gibi, milli mesele konusundaki düşüncesine de yöneltilen eleştirilerden rahatsız olmaz; tam tersine gerçeklerin daha iyi açığa çıkması için kendisiyle polemige giren ve girmek isteyen herkese karşı saygılıdır. Kuşkusuz, eleştiri öz eleştiriye olan saygınlık, yöneltilen yanlış ve sapma düşüncelerin kendisine değildir. Bu tip düşüncelere E. Birliği bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sonuna kadar karşı koyacaktır ve bu tip düşüncelerin işçi sınıfı ve diğer emekçiler arasında kök salmamasını ve sökülüp atılmasını sağlamaya çalışacaktır. Bu bakımdan E. Birliği polemiklere girerken, kendisiyle tartışan (Mao'cular hariç), Marksist geçinen ve Marksist olduğunu söyleyen hiç kimseyi düşman olarak görmez. Çünkü Emeğin Birliği bu türlü akımları işçi sınıfı içinde, fakat işçi sınıfını sapmalara yönelten oportünist akımlar olarak değerlendirir ve bunlara karşı bir siyasi mücadele değil, bir ideolojik mücadele (yani burjuvaziye karşı yürütülen mücadelenin aynısını değil), onlarla ideolojik anlamda tartışma ve mücadeleyi savunur. Bir hususu daha belirtmek gerekir ki, E. Birliği, ideolojik olarak ancak ve yalnız Marksizmin ardına gizlenen ve onu kendisine maske yapmak isteyen grup ve fraksiyonlarla bu tartışmalarını yapar. Yoksa, Marksizmi kabul etmeyen ve onun arkasına gizlenmeye ihtiyaç duymayanlarla girişeceği bir polemik olamaz.

Bu nedenlerden dolayı, E. Birliği milli mesele konusunda «Kurtuluş» ile bir polemige girmiştir. Fakat ne yazık ki, «Kurtuluş Sosyalist Dergi», bu polemigi bir düşmanlık gibi görerek E. Birliği'ni düşmanlık yapmakla itham etmiştir. Aslında bu itham çok yersizdir. Çünkü E. Birliği düşman gördüğü düşünce sahipleriyle (örneğin, Mao'cularla olduğu gibi) ideolojik konularda polemiklere girmez ve bunun için ne zamanını boşa ayırır, ne de kâğıtlara yazık eder. Bu nedenle bu tip polemikleri işçi sınıfı içi bir akım, marksizmi bir maske olarak da kullansa, marksizme inananlar arasında görmüş olduğumuz «Kurtuluş» ile yaptık. Buna rağmen «Kurtuluş»un 24. sayısının son bölümünde E. Birliği'ne dedi-kodu mahiyetinde bazı ithamlar yöneltilmiştir. Bunun için biz esas konumuz olan sömürgecilik ve ezilen milletler tartışmalarına girmeden önce, bir karışıklığın doğmayıp okuyucunun daha iyi anlamasını sağlamak için, yazarın bu düşüncelerini cevaplandırıp, esas konumuza öyle geçelim. «Kurtuluş» yazarı söz konusu derginin 72. sayfasında şöyle der:

«Şimdiye kadar gösterdiğimiz dostluk tavrının bile değerini bilmeyen E. Birliği'ne son bir dostluk daha yapmayı proletarya davasının bir gereği olarak görüyoruz. E. Birliği bu dar, formal mantığını terk etmeye karar verdiği an aynı dostluk bağları kurulabilecek ve proletarya davasında omuz omuza mücadele, bir zafer da-

ha kazanacaktır.»

Yazarın bu mantığına bakılacak olursa, E. Birliği'nin «Kurtuluş»un görüşlerini eleştirmesi bir düşmanlık imiş gibi görülmektedir. Bunun için sayın yazar babacanlık ederek, «son bir dostluk daha yapmayı» kendisi için değil, fakat «proletarya davasının» gül hatırı için (!) gerekli görmüş. Eğer, yazar bu dostluk önerisini kendilerinin yanlış olduğuna inandığımız görüşlerini eleştirmememiz için yapacaksa; E. Birliği böylesi bir dostlukta yoktur. E. Birliği yalnız «Kurtuluş»u değil, Marksizm adına işçi sınıfı ve diğer emekçilere yanlış yol gösteren herkesi doğru bildiği yolda eleştirecektir ve eleştiriyor. «Dostluk» sayıclar da, «Düşmanlık» sayıclar da bunu yapacaktır. Yok eğer, yazar hem ideolojik tartışmaların devam etmesi ve bu tartışmalar devam ederken her iki görüşün de siyasi çizgilerinin belirgin bir şekilde ortaya çıkıp, ilkelerin saptanıp bu ilkeler üzerinde bir «Dostluk» temellerinin atılmasını kast ediyorsa, yazarın «dostluk» önerisini saygıyla karşılıyoruz. E. Birliği'nin dostluk anlayışı, «kim ne derse desin, neyi savunursa savunsun, söylediği hiç bir şey deşelenmesin ve böylece dostluk olsun» düşüncesine karşıdır. E. Birliği «Kurtuluş»un milli mesele ile ilgili görüşlerini bu anlam ve maksatla eleştirmiştir. Yani «düşmanlık» yaratmak için değil, veya «Kurtuluş»un şimdi bazı gruplarla kurduğu gibi ilkesiz bir dostluk değil, ilkeler üzerine kurulacak sağlam tabanı olacak bir dostluğu kurmak amacıyla eleştirmiştir. Bu arada «Kurtuluş» yazarı E. Birliği'nin milli mesele konusunda neden TKP'yi eleştirmeyip de kendilerini eleştirdiğinden şöyle yakınmaktadır:

«57 yıllık şoven geleneği «utkan gelenek» (unutkan demeliydiler (!)) diye savunanlara tek laf yok. Olamazdı da, çünkü bu «utkan gelenek»ten kendilerine de önemli bir miras kalmıştır. Kendisini «işçi sınıfının öncü savaşkan kolu» ilan eden TKP ile E. Birliği'nin ve diğer oportünistlerin aynı hedefi seçmeleri ve hemen hemen buna benzer şeyler söylemeleri rastlantı değildir» (s: 71).

Yazarın ne kadar duygusal davrandığı yukarıdaki satırlardan da açıkça görülmektedir. Yazarın, bir takım yerlerden alıntılar alarak, ilhak konusunun işlendiği yerde E. Birliği'ni eleştirirken, sözü edilen yerde, milli mesele konusunda TKP'nin nasıl eleştirildiğini görmüş olmalıydı. Ve bizim TKP'yi eleştirmedığımızı zannedip, bir düşmanlık gibi anladığı kendilerini eleştirmemizden etkilenerek, E. Birliği'ne böyle duygusal dedi-kodularla saldırmamalıydı. Yazarın sözünü ettiği yazıda ilhaklarla ilgili alıntıları alıp eleştirirken aynı yerde TKP'nin şoven milliyetçiliğinin nasıl açıklandığı gözünden kaçtığını zannetmiyoruz. Fakat yazar E. Birliği'ne çok kızmış olmalı ki, E. Birliği'nin TKP ile aynı paralelde olduğunu söylemiştir. Bütün okurlar, milli meselede E. Birliği ile TKP arasındaki farkı çok iyi bildikleri için, burada daha fazla bir şey söylemeye lüzum görmüyoruz. Yazarı kendi dedikleriyle başbaşa bırakıyoruz. Yazar, E. Birliği'nin demokratik devrim anlayışına da, deyim uygunsa, laf atarak şöyle demiş ve geçmiştir.

«Bu o kadar açıktır ki, Türkiye'deki devrim adamını tanımlarken, formüllere bağlı kalındığından dolayı burjuva - demokratik devriminden dem vurmakta, Türkiye'de kapitalist üretim ilişkilerinin egemenliğini farkederek, anti-kapitalist devrimden bahsetmektedir. Hem demokratik

Ulus Sorunları - 1

devrim, hem de anti-kapitalist devrim. Bereket versin. E. Birliği'nin sesi Marksist ustaları mezardan fırlatmayacak kadar cılız çıkmaktadır.» (a.g.e. s: 71 - 72)

Evet yazar böyle bir töhmette bulunmaktadır. Yazarın, «E. Birliği'nin sesi Marksist ustaları mezardan fırlatmayacak kadar cılız çıkmaktadır» demesi bir bakıma doğru. «E. Birliği'nin sesi» Marksist ustaları mezardan «fırlatmıyor»; fakat «Kurtuluş» ve onun gibi oportünistleri feryatları çıktığı kadar bağırtmaya yetiyor. Görülüyor ki, yazarın canı çok yanmış. Aynı zamanda kendi söyledikleriyle de son derece çelişmiş. Çünkü E. Birliği'nin sesi, yazarı zannettiği gibi «cılız» olsaydı, yazar o koskocaman «aydınlığı» («Kurtuluş» yazarı, E. B. yazarının küçük-burjuva «yarım-aydın» olduğunu yazısında belirtmiş. Biz de bunun için yazara, tam aydın olduğunu ve hatta aydının da aydını olduğunu, E. B. yazarlarının hiç birisinin kendisiyle aydınlık konusunda yarışmadığını müjdeleriz) ile avazı çıktığıncaya E. Birliği'ne karşı bağırp çağırmaz, telaşından ne dediğini ve ayağını nereye bastığını bilmez hale gelmezdi. Yazarın bu şaşkınlığından da belli ki, «E. Birliği'nin sesi» «cılız» değil.

E. Birliği'nin «Türkiye'deki devrim adımı» tanımlarken, formüllere bağlı kaldığından dolayı burjuva - demokratik devriminden dem vurmakta, Türkiye'de kapitalist üretim ilişkilerinin egemenliğini farkederek, Anti-kapitalist devrimden bahsetmektedir. Hem demokratik devrim, hem de anti-kapitalist devrim, şeklindeki iddiasına gelince: bu da sorumsuzca ve düşüncesizce bir tutumdur. Yazarın E. Birliği'nin demokratik devrim anlayışına bir itirazı varsa eğer, bunu E. Birliği'nin devrim anlayışını eleştirerek açıklayabilirdi. Ve bu konuda da bir polemik yaratır, demokratik devrim sorununun daha açık bir şekilde ortaya çıkmasını sağlayabilirdi. Belki de yazar, bunu da bir düşmanlık sorunu zannederek yapmamıştır da, bunun yerine bir cümleyle bir laf atarak geçmeyi tercih etmiştir. Devrim konusunda şimdi burada bir polemige girmemize olanak yoktur. E. Birliği, anti-faşist anti-kapitalist ve anti-emperyalist bir mücadelenin Türkiye'de demokratik devrimi getireceğini savunmaktadır. Ve bu tezini açık açık bütün yayınlarında yazmaktadır. Yazar istiyorsa, bu konuda da E. Birliği ile tartışmaya girebilir. Eğer bunu yapmıyorsa, böyle laf atmalarla ne devrim sorununun, ne de başka sorunların çözülemeyeceğini bilmesinde yarar vardır.

«Yazar böyle bir polemige girerse, «Kurtuluşun» devrim konusundaki düşüncesini anlamamız açısından yararlı olur. E. Birliği'nin bu konuda ne söylediğini yazar bilmektedir. Ne ki; E. Birliği «Kurtuluş»un bu konuda ne düşündüğünü henüz tam olarak bilmemektedir. Yazar neye karşı bir devrim savunuyor? Kapitalizme karşı mı, feodalizme karşı mı, yoksa daha başka bir şeye karşı mı? Demokratik devrim mi yoksa, başka bir devrim mi savunuyor? Bu konuda «Kurtuluş»un «anti-oligarşik demokratik devrim» dediğine bakılırsa, kendilerinin de kapitalizme karşı bir devrim savunduğunu anlamak bizim açımızdan mümkün bir şeymiş gibi gözükmektedir. «Kurtuluş»un «oligarşi»yi emperyalizmin, işbirlikçi - tekelci burjuvazi ve toprak ağalarının «en irilerinin» bir yönetimi olarak tanımlayıp, bugünkü devlete de bunların egemen olduğunu söyleyip devletin yerine yeniden bir işçi sınıfı ve diğer emekçilerden oluşan bir devlet inşa

edecekleri iddiasına bakarsak, savunduğu demokratik devrimle, kapitalizmi gidermeyi ve bununla birlikte emperyalizmi ve feodalizmi yok etmeyi amaçlamasını görmek mümkündür.

Bu devlet yapısının demokratik devrimle kökünden sökülmesi gerektiğini, «Kurtuluş» herkesten daha keskin bir şekilde savunmaktadır. Fakat ne hikmetse hem Türkiye'de kapitalizmin egemen olduğunu iddia eder, hem bu egemen üretim ilişkisini yaşatan devleti birinci planda parçalamayı iddia eder; fakat bütün bunlara rağmen gerçekleştireceği devrimin anti-kapitalist olmadığını söyler. Örneğin TEP, Türkiye'deki devrimin burjuvaziye ve kapitalizme karşı değil, burjuvazinin zamanında yapmadıklarını yaparak, yalnız feodalizm ve emperyalizmi giderek gerçekleştireceğini iddia eder ve bunun için Türkiye'de devrimin burjuvaziye ve kapitalizme karşı olmadığını vurgular. Ama «Kurtuluş», «oligarşi» dediği melez yapının içinde burjuvazinin olduğunu söyler, onu yıkmayı düşünür, fakat nasıl becerecekse, kapitalizme dokunmaz. Ya da devrimin kapitalizme karşı olmadığını söyler.

Yazarın; «Ama E. Birliği şunu bilmelidir ki, hataların bütün temeli aristo mantığında yatmaktadır. Bünyesinde üretip, dışarıya saldırdığı ve bugün ayrı bir grup olma sevdasında olan «sosyalist devrimciler»i hangi mantık üretmiştir? Bu bile kendilerini gözden geçirmeyi gerekli kılacak bir işarettir.» (a.g.y. s: 72), şeklindeki duvar dibi dedi-kodularına benzeyen başa kakma meselesine gelince: Yazarın başa kaktığı şey, E. Birliği için bir leke değildir. Yazarın söz konusu ettiği ve «bir grup olma sevdasında» dedikleri bir grup filan değil, yalnızca üç kişidir. Bu kişiler E. Birliği'nden bir grup olarak ayrılmışlardır; fakat, E. Birliği'nin ortaya koymuş olduğu düşünceler içerisinde yer ve taraftar bulamamışlardır. Kaldı ki, bunlar bir grup da olsalar, E. Birliği'ni bölerek de ayrılmış olsalar, bunların E. Birliği'nin başına kakmasını gerektirmez. Bunun daha büyük ölçüde olanları diğer bütün parti ya da grupların (aynı zamanda «Kurtuluş»un) içinde de ve hatta daha sık bir biçimde çıkmaktadır, ama biz bunları bir özür olarak görmüyoruz ve kimsenin başına kakmıyoruz. Siyasi bir akım içinde ideolojik tartışmaların ve bir takım kopmaların, yıkılmaların olması gayet doğaldır. Ve hatta o siyasi akımın gelişmesi için yararlıdır da. Yazarın bu düşüncesine bakılacak olursa; Lenin'in partisi, RSDİP'nin özür olarak başına kakılması gereken bir sürü bölünmeler ve ayrılımlar vardır. Onun için böylesi şeylerden dolayı «kendilerini gözden geçirmeyi gerekli kılacak bir işarettir» demek burada ciddi bir eleştiri olarak yöneltmek, yalnız yersiz değil, fakat aynı zamanda saçma bir dedi-kodudur. Bu tip dedi-kodulara dayanarak E. Birliği'nin demokratik devrim konusundaki ve diğer konudaki düşüncesini «yeniden gözden geçirme»sini öğütleyeceğimiz yerde, devrim konusunda her şeyden önce birbirine kattığınız, aşağıdaki çelişkiler yumağını düzeltmeniz daha doğru olur kanaatindeyiz:

«Devrimci adım **anti-emperyalist ve anti-oligarşik demokratik halk devrimidir**. Toprak devrimi bu demokratik devrimin tâli bir sorunudur. Bu demokratik halk devriminin temel hedefi anti-tekelleştirme mücadeledir. Bu mücadele bu günün somut koşullarında anti-faşist mücadele görünümüyle somutlaşmaktadır.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi No: 2, s: 36)

«Biz anti-faşist değil, sosyalistiz. (Sosyalistler de anti-faşisttirler, sayın yazar hem de en tutarlı anti-faşisttirler, Y. N.) «anti-faşist devrim» değil, Demokratik Halk Devrimi (ki kesintisiz olarak sosyalist devrime ilerler, ikisi ayrı değil, bir bütündür) mücadelesi veririz, bizim temel görevimiz budur. Devrim dışında hiç bir siyasal değişiklik bizim bu temel görevimiz yerine başka bir temel görev geçiremez. Örneğin ülke fiili işgal altında bulunsun ve ulusal kurtuluş savaşı önümüze dikilsin ve biz bu temel görevimiz «ulusal kurtuluştur» desek acaba bir milletçiden bizi temelden ayırt edecek olan ne olabilir?» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, No. 22, s: 7).

«Türkiye emperyalizmin boyunduruğunda yarı-sömürge bir ülkedir. Kapitalizm hakim üretim biçimidir.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, No: 2, s: 35).

«Biz sisteme bağlı siyasal bir sorun olan faşizmi ve ona karşı mücadeleyi ele alırken, «anti-faşist mücadele» perspektifinden değil, devrim temel perspektifinden bakar ve **faşizmin ortadan kaldırılması devrim sorunudur**, yani aslı olan devrim sorunudur deriz.» (Kurtuluş Sosyalist Dergi, No: 22, s: 7).

Evet sayın yazar: bu düşüncelerinize ne dersiniz? Devrimin faşizme karşı mücadele sonucu olmayacağını, fakat «faşizmin ortadan kaldırılması devrim sorunudur» şeklinde belirterek, faşizmi gidererek devrimi gerçekleştirmeyi değil, fakat devrimi gerçekleştirerek faşizmi gidermeyi önermekle, neyi kast ediyorsunuz? Faşizmin «ortadan kaldırılması» aynı zamanda kapitalizmin giderilmesini gerektirmez mi? Sizin kendi deyiminizle «sisteme bağlı siyasal bir sorun olan faşizmi» gidermek hangi sistemi ortadan kaldırmaktır? Bu sizin, Türkiye'de «kapitalizm hakim üretim biçimidir» dediğiniz, kapitalist sistemi ortadan kaldırarak faşizmi ortadan kaldırmayı önermenizden başka bir anlama gelir mi? Çünkü, yukarıya aldığımız alıntıda «toprak devrimi bu demokratik devrimin tâli bir sorunudur» diyorsunuz; aynı şekilde «örneğin ülke fiili işgal altında bulunsun ve ulusal kurtuluş savaşı önümüze dikilsin ve biz temel görevimiz «ulusal kurtuluştur» desek acaba bir milliyetçiden bizi temelde ayırt edecek olan ne olabilir?» diyerek soruyorsunuz. Peki, bunlar ne anlama gelir? Bir düşünce faşizme karşı veya ülkenin fiili işgaline karşı bir durum da bile devrim sorununu yani, yazarın deyişiyle «sistemi» değiştirme sorununu, hep birinci planda tutarsa, o sistem de kapitalist bir sistem olursa, bu düşünce devrimi neye karşı yapmayı önermektedir? Çok açık ki kapitalist sisteme karşı, bir devrimi gerçekleştirmeyi düşünmektedir.

«Kurtuluş» bu düşüncelerin tümünü yayınlarında açıklar, ondan sonra da E. Birliği'nin ülkemizdeki demokratik devrimin, anti-faşist ve anti-emperyalist olduğu gibi mevcut kapitalist düzene de karşı olması gerektiğini belirtmesine karşı çıkar ve eleştirir; E. B.'nin bu konudaki görüşlerini «yeniden gözden geçirmeyi» tavsiye eder de, kendisinin de dediğine göz atmazsa, bu konuda söyleyebileceğimiz hiç bir şey kalmaz. «Kurtuluş», Türkiye'deki hakim üretim ilişkisinin kapitalizm olduğunu kabul etmekle birlikte, hem ülkemizdeki devrimin «aslı» sorununun «sistemi» ortadan kaldırmak olduğunu söylemektedir, hem de demokratik devrimin mevcut kapitalist düzene de karşı olması gerektiğine

itiraz etmektedir. «Kurtuluş»un çok «aydın» yazarı yoksa daha başka ve yeni bir «sistem» mi keşfetmiştir? Yoksa, kapitalizme karşı bir demokratik devrimin olamayacağını, kapitalizme karşı bir devrimin ancak ve yalnız sosyalist devrim olabileceğini mi iddia etmektedir? Yani, bir taraftan bizi «formel mantık» ile suçlarken, kendisi, «ya burjuva-demokratik devrim olur, ya da sosyalist devrim», anlayışını mı savunmaktadır? Her ne ise, eğer yazar bu konuda da bir tartışma açarsa, belki kendilerince malumolan fakat bizce tam olarak bilinmeyen, demokratik devrim konusundaki görüşlerini iyice anlamış oluruz. Biz böyle bir tartışmaya hazırız.

Artık esas tartışma konusuna geçebiliriz. Yalnız okuyucuya şunu hatırlatalım Bu yazımızda, önce sömürgeler ve ezilen uluslar sorunun genel hatlarıyla açıklamasını yaparak, sonra özel polemik konularına girme şeklinde bir yöntem izlemedik. Onun yerine, doğrudan doğruya, «Kurtuluş»un 23. ve 24. sayılarında bize yönelttiği eleştirileri sırasıyla ele alarak bunlar üzerinde tartışmaya gireceğiz. Çünkü, birincisi, bu konuda çıkan yazılarımızda, bu sorunu genel hatlarıyla nasıl değerlendirdiğimizi ve bugün «sömürge Kürdistan» tezini savunulara hangi noktalardan dolayı karşı olduğumuzu belirtmiştik. İkincisi, «Kurtuluş»un bize yönelttiği eleştirilerin üzerinde sırayla tartışmaya girdiğimiz zaman da, sorunun genel hatlarıyla ortaya çıkarılması mümkün olmaktadır. Bunun için, eğer okuyucu çeşitli ve farklı yönlerden girilecek olan polemikleri dikkatle ve sonuna kadar takip ederse, sömürgecilik ve ezilen ulus konusu üzerine görüşlerimizi bir bütün olarak gözünde somutlaştırabilecektir.

Önce, «Kurtuluş» ile daha önce de tartışmaya çalıştığımız faşizm ve faşizme karşı mücadele ile sömürge sorunu arasındaki ilişkiler üzerinde duralım.

FAŞİZM, ANTI-FAŞİST MÜCADELE VE SÖMÜRGE SORUNU

Bilindiği gibi faşizm, tekelci sermayenin ortaya çıkışı ile ilk olarak İtalya, Almanya, İspanya vb. Avrupa ülkelerinde bir yönetim biçimi olarak uygulanma alanına konmuştur. İkinci cihan savaşından sonra ise ABD emperyalizminin kapitalist dünyanın en güçlüsü olarak ortaya çıkıp, iktisadi ve siyasi yönden kapitalist dünya pazarlarında uluslararası bir etken olmasıyla birlikte, faşizm özellikle de geri bırakılmış ülkelerde uluslararası bir güç haline gelmiş olan ABD emperyalizmi eliyle, uluslararası bir sorun olarak kendisini göstermiştir. Yani faşizm, günümüzde geri kalmış ve emperyalizme bağımlı veya yarı-bağımlı duruma gelmiş birçok ülkelerde uygulanma alanına konurken, dolaylı ya da dolaysız olarak uluslararası emperyalist bir güç olan ABD emperyalizmi ile geri ülkelerdeki işbirlikçileri tarafından uygulanma alanına konan bir yönetim haline gelmiştir.

Bunun için, genel olarak faşizm, tekelci sermayenin en gerici, en bağnaz kesiminin bir yönetimi olmasına rağmen, gerek klasik sömürgecilik ilişkileri içinde emperyalizme bağımlı olan ülkelerde olsun, gerekse bağımlılık ilişkileri, yani yeni sömürgecilik ilişkileri içinde olan ülkelerde olsun, yerli bir tekelliliğin doğması daha söz konusu olmadan da, faşizm emperyalist sermaye tarafından uygulama alanına konabilmektedir. Bu durumdan dolayıdır ki; bağımlılık ve yarı-bağımlılık ilişkileri içerisinde olup, yerli tekelliliğin henüz doğmamış olduğu ülkelerde bile, faşist yönetimler doğarken, faşizmin maddi

temelinin aranması bakımından hiç kimse herhangi bir tartışmaya girmemektedir.

Aynı şekilde sömürgecilik (yani klasik sömürgecilik) ilişkilerinde de sömürgeci bir devletin illa da emperyalist bir devlet olması diye bir şart yoktur. Çünkü, dünya pazarlarını oluşturan geri ülkeler bir avuç emperyalist ülkenin dolaylı ya da dolaysız bir şekilde güdümüne girmiştir. Bunun için örneğin, kendisi de emperyalist sermayeye bağımlılık ilişkileri içerisinde olan Rodezya hükümeti bile, kendi ülkesindeki siyah çoğunluk üzerinde bir sömürge politikası uygulamaktadır. Ama işin esasına bakılırsa, dünya pazarlarında esas sömürgeciliği emperyalizmin yürüttüğü tartışılmayacak kadar açıktır. Bu konudaki görüşlerimizi daha öncede açıkladığımız halde, «Kurtuluş» yazarı E. B.'ni, «sadece emperyalizmin sömürgeleri olur», iddiasında imiş gibi göstermeye çalışmaktadır.

Bu nedenle yazarın, E. Birliği'nin emperyalizme bağımlılık ilişkisi içerisinde olan ülkelerin sömürgelerinin olamayacağı görüşünde olduğu, iddiası tamamen yersiz ve mesnetsizdir. E. Birliği hiç bir yazısında böyle bir iddiada bulunmamıştır. Zaten, yazarın kendisi de bu konuyla ilgili bir alıntıyı E. Birliği'nden almaksızın, bu iddiayı kendi kafasından türetmiştir. Çünkü, E. Birliği bilmektedir ki, (ve bunu yazılarında defalarca belirtmiştir) örneğin, Portekiz'in kendisi yarı-bağımlı bir ülke olduğu halde, aynı zamanda sömürgelere de sahip idi. E. Birliği böylesi tarihi gerçekleri hiç bir zaman için inkara kalkmamıştır. Fakat böylesi durumları doğuran tarihi, ekonomik ve siyasi nedenleri araştırmış, ortaya koymuştur. Çünkü:

«Marksist teorinin kesin gereği odur ki, herhangi bir toplumsal sorun incelendiğinde, o sorun, **belirli** tarihi sınırlar içinde formüle edilmeli, ve eğer özel olarak bir ülke söz konusuysa, (örneğin belli bir ülke için ulusal program gibi) o ülkeyi öteki ülkelerden aynı tarihi dönem içinde ayırdeden özellikler hesaba katılmalıdır.» (Lenin, U.K.T.H., s. 60)

İşte, bu yüzden «Kurtuluş» yazarı, Portekiz'in sömürgesi nasıl olabilirse, Türkiye'nin de Kürdistan diye bir sömürgesi olduğunu iddia ederken, E. B. ise böylesi boş ve maddi temelsiz benzetmelerle sorunun çözülemeyeceğini, bunun için her şeyden önce bütün bu ülkelerin her birinin geçmişte ve bugün içinde bulunduğu ekonomik, sosyal ve siyasi şartları incelemek gerektiğini ileri sürmektedir. Bu nedenle, E. B. Portekiz ve «Kurtuluş»un örnek verdiği diğer ülkeleri ele almış ve bunların ekonomik, sosyal, siyasi bakımdan Türkiye ile ayırdedici özelliklerini koymaya çalışmıştır. Sayın yazar ise bu temel üzerinde bir tartışmaya girmekten kaçmakta, üstelik E. Birliği'ni «ekonomist» olmakla itham ederek, «yavuz hırsız» misali üste çıkmaya çabalamaktadır. Evet, sayın yazar, bize savunmadığımız tezler ve görüşler maledeceğiniz, sömürgelere sahip olma açısından örnek verdiğiniz ülkelerle (Portekiz, Etiyopya, Umman, vb.) Türkiye arasındaki ayırdedici maddi özellikler konusunda bizle tartışmaya girmelisiniz. Biz bu yazıda, bu konuda ettiğiniz, bizimle alâkası olmayan bir sürü boş laflara değinmeyeceğiz, çünkü bizim böyle bir iddiamız yoktur.

Esas E. Birliği'nin üzerinde durduğu ve «Kurtuluş» yazarının baştan savma birtakım demogojilerle geçiştirmek istediği mesele; sömürge olan bir ulusun bizzat kendi halkının sömürgeci ülkenin uygulamış olduğu faşizmin doğrudan kitle temeli haline gelip, gelmeyeceği sorunudur. Ve aynı zamanda da sömürge ulus halkının, sömürgeci ulus faşizminin kitle temeli ha-

line geldiği bir ülke, klasik sömürgecilik statüsünde görülebilecek bir ülke olabilir mi? E. Birliği bu tip soruların cevabını «Kurtuluş»dan isteyerek Kürdistan sorununun somut bir çözüme kavuşmasını sağlamaya çalışmıştır. Bu amaçla kendilerine şu soruyu sormuştur: «Kürdistan'ın sömürge olduğunu ispatlamak için Cabral ve Neto'dan çarşaf çarşaf alıntıları alarak yayınladılar. Peki metropol ülke merkezi faşizminin (yani hakim ulus merkezi faşizminin) sömürge ülkede, bunca yaygın kitle temeli bulduğu ve sömürge ulusun oylarıyla seçilen ve yine sömürge ulusun faşist milletvekilinin merkezi faşizm tarafından, merkezi metropol devlete başkan seçildiğini ispatlamak için de böylesine alıntılar bulabilirler mi acaba?» (E. B. sy: 11).

Yazar bu soruya cevap vermemek için kırk dereden kırk su getirerek, açık bir şekilde sormuş olduğumuz bu soruyu evirmiş çevirmiş: «Bu muhakeme kısaca şu şekilde ifade edilir: diyerek kendi kavlince şöyle yorumlamış: «**Sömürge ulusun vatandaşlık hakkı yoktur. Kürtler TC vatandaşı sayılmaktadır. O halde Kürdistan sömürge değil, ilhak edilmiş ezilen ulustur.**» (Kurtuluş Sosyalist dergi no: 23, s: 49).

Halbuki, E. Birliği'nin sorduğu soru çok açık: Sömürge ulus halkının sadece vatandaş olup olmaması değil, fakat o ülkede ezen ulusun uygulamış olduğu faşizmin, sömürge ulus halkını faşizmi kitle temeli haline getirip, getirmemesi sorunudur. Ama nedense yazar buna bir açıklık getirmekten kaçınmıştır. Sömürge ulusun halkının sömürgeci devlet faşizminin kitle temeli haline gelip gelmeyeceğinden hiç laf etmeden, yalnız sömürge ulus halkının sömürgeci devletin vatandaşı olup olmayacağı konusuna değinmiş. Kendi aklınca E. Birliği'nin bu sorusunu cevaplamış zannederek demogojilerle esas meseleyi atlamaya çalışmıştır. Sormuş olduğumuz bu soru karşısında: «bu tip sorulara cevap aramayı biz, zaman kaybı olarak görüyoruz» demiş ve cevap vermek üzere yine Amilcar Cabral'dan şu alıntıyı aktarmıştır:

«İkincisi bir hayal ürünü olan Portekiz vatandaşlığı, Gine'li Afrikalıya zorla verilmiştir. Yasa, vatandaşlık koşullarını açıkça belirttiği halde; Gine'de Avrupalı bir gözlemci ve resmî bir delege olan Teixeira'da Mota'nın belirttiği gibi 'kendilerini vatandaş yapacak kimlik kartını sağlama almak için bir telaş yoktu yerlilerde'. Gine'li Afrikalılar, sömürge fetih savaşlarından, bu günün kurtuluş mücadelesine kadar hiç bir zaman Portekiz vatandaşlığı kazanmak için döğüşmediler.» (K.S.D. sy: 23 s: 51)

Yazar Cabral'dan aldığı alıntıyı şöyle bağlamış: «E. Birliği'nin dikkatini Cabral'ın şu sözüne çekmek istiyoruz: «Portekiz vatandaşlığı Gine'li Afrikalıya zorla verilmişti. «Bu yasa çıktı diye, Gine, Portekiz sömürgesi olmaktan çıkıp, 'ilhak edilmiş ezilen ulus' olmadı.» (a.g.y.)

Görüldüğü gibi yazar, bu alıntıyla kendi iddiasını doğrulamaya çalışmıştır; yani ezen ulus, ezilen ulus halkını vatandaşlığa «zorla» alıymuş ve bunun için Kürt ulusunun, Türk ulusuyla aynı vatandaşlık haklarına sahip olması Kürdistan'ın bir «sömürge» olmasını engellemiyormuş (!). Peki sayın yazar, bu «zorla» vatandaşlık iddiası, ve Gine'de olduğu gibi «kendilerini vatandaş yapacak kimlik kartını sağlama almak için bir telaş yoktu yerlilerde», iddiası E. Birliği'nin görüşlerini mi doğrular, yoksa sizin görüşlerinizi mi? Kürdistan'ın geçmişi, zorla ilhak edilmesi ve Türk vatandaşlığına zorla geçirilmesi ayrı bir sorun ve ileride ele alacağız. Eğer

Devamı 14'üncü Sahifede

sarıldığını görürüz. Alt yapıdaki her değişim yığınların düşüncesinde otomatik bir değişmeye yol açmaz. Bu yüzden geçmiş gerici düşüncelerin faşizm tarafından kullanılması mümkündür. Fakat bu gerici malzemelerin merkezi şekilde birbirleriyle uyum halinde kullanılması, bir maddi temelle, yani kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin etkinliğini ortadan kaldırmış ve her türlü sermayeyi kontrol altına almış bir tekelleşme mümkündür. Sizin «oligarşik devlet» kavramından hareket ettiğimizde faşizmin, tekelleşmenin gerçekleştiği alanlarda uygulandığı, fakat sözgelimi feodal üretim ilişkilerinin ve feodallerin hakim bulunduğu bölgelerinde maddi temeli (ekonomik tekel) olmadığı için uygulanamaması gerekmez mi? Tersine biz özellikle sizin bu gözle baktığınız alanlarda her türlü gerici daha çok bulunduğu ve küçük-burjuvazi daha yaygın olduğu için, faşizmin daha güçlü kitle temeli bulunduğunu görüyoruz. Evet biz sizden bu konuda somut olmanızı isteyeceğiz: «oligarşik» bir devlet hangi ekonomik ve siyasi temellere dayanarak faşizmi uygulayabilir?

«D. Y.»un ülkemizde faşizm ve faşizme karşı mücadele konusundaki öteki görüşlerine gelince:

«Burjuva - demokratik devrimlerin tamamlanmadığı ülkelere ilişkin özelliklerin bir sonucu olarak bu ülkelerin siyasi üst yapılarının kapitalist - emperyalist ülkelerdekinden farklılıklar göstermesi ne kadar doğal, hattâ kaçınılmaz ise buralardaki faşist diktatörlüklerin de klasik biçimlerinden farklı bir şekle bürünmesi de kaçınılmazdır. Bu gibi ülkelerde mevcut devlet kurumları aracılığıyla gelişen faşizm klasik biçimlerinden özellikle geniş kitle temeline sahip olmayışı noktasından ayrılmaktadır. ... Mevcut devlet kurumları aracılığı —öncülüğü— desteğiyle faşizme yönelebilmesini sağlamaktadır» («D.Y.» sayı 13, s: 8).

«Aslında ülkemizde bu gelişime (faşizmin gelişimine y.n.) karşı mücadeleyi en çok saptıranlar mevcut devletle faşizmin (bu doğrultudaki) gelişimi arasındaki ilişkiyi göz ardı eden ve faşizme karşı, bir bağırış çağırıştan başka bir şey olmayan ne idüğü belirsiz bir mücadeleye döndürenlerdir. Faşizme karşı mücadeleyi MHP'ye karşı mücadeleye indirgeyenlerdir. Bu anlayışı savunuların faşizme karşı mücadele açısından ortaya koydukları tutum da ortadadır.» (a.g.y. s: 10).

«Faşizmin gelişimi bugün ağırlıkla mevcut devlet kurumlarının (faşist güçlerin elinde bulundurulması nedeniyle) aracılığıyla, faşist terör ve demagoji yoluyla kitle temelinin genişletmeye çalışmaktır. (...) Bu nedenle faşizme karşı mücadele asıl olarak faşizmin kaynaklandığı devlet kurumlarının niteliğinin değiştirilmesini gerektirir. (...) Devlet örgütlerindeki bu nitelik değişimi ise herhangi bir reformcu (barışçı) tedbirlerle sağlanamaz. Bu devrimci bir hükümetin yapabileceği bir şeydir. (...) Ülkemiz tam bir faşist rejim görünümünde değildir. Klasik faşist rejimlerinden farklı olarak demokratik hak ve özgürlükler kısmen de olsa vardır. Bu yüzden bu hakların korunması uğrunda mücadele de (birinci yön esas olmak kaydıyla) ihmal edilmemelidir. Bu anlamda faşizme karşı mücadele ikili (iki yönlü)dir». (a.g.e. s: 10).

Yukarda aldığımız görüşlere genel hatlarıyla katılıyoruz. Devletin tekelleşen sermaye tarafından ele geçirilerek gerekli kurumlarının faşistleştirildiği ve faşizmin ülkemiz koşullarında devlet eliyle yukarıdan aşağıya geldiği (örneğin 12 Mart faşizmi) ve gelebileceği E. B. tarafından da savunulmaktadır. Bizim eleştiri getirdi-

ğimiz nokta, «D. Y.»un yukarıdan aşağıya devlet eliyle faşizmin getirilişini sadece geri ülkelere has bir durum olarak niteleyip, buna da «sömürge tipi faşizm» demesidir. Bu yüzden «D. Y.» siyasi gerici diye bir olguyu da, faşizmle özdeşleştirerek, göz ardı etmektedir. Buna göre, metropollerde burjuva demokrasisi, bu yüzden aşağıdan yukarıya doğru kitle temeli üzerinde «tırmanan faşizm» (klasik faşizm) geri ülkelerde ise, devlet eliyle gelen faşizm (sömürge tipi faşizm) ikilemi savunulmaktadır. Bu bakımdan bu konudaki görüşlerimizi belirtmeden geçemeyeceğiz.

Bu genelde faşizm bir devlet sorunudur. Tekelci sermayenin gerici karakterine uygun, onun hakimiyetini sağlayabilecek askeri, bürokratik kurumları güçlü bir devlete sahip olup olmadığı sorunudur. Ortaça böyle bir devlet varsa, tekelleşen sermaye bunu ele geçirir. Tekelci sermayenin karakterine uygun bir devlet yoksa, devleti yeniden örgütler. Yani her halükârda tekelleşen sermayenin kendi politikasını (siyasi gerici, faşizm) uygulamasına yarayabilecek güçlü bir devlete ihtiyacı vardır.

Demokratik devletler (demokratik cumhuriyetler, veya burjuva demokratik cumhuriyetler) tekelleşen sermayenin bu gerici karakterine uygun değildir ve bu devletler aracılığıyla gerektiği zaman faşizmin siyasi hâkimiyetini sağlayamaz. Bu şartlarda tekelleşen sermaye kendi karakterine uygun bir devleti yeniden örgütlemek, yani bu demokratik devleti ele geçirip değiştirmek amacıyla faşizmi «tırmandırmak» zorundadır. Bu açıdan baktığımızda tekelleşen sermayenin eline geçmiş, onun karakterine uygun şekilde demokratik nitelik ve kurumların tasfiye edildiği siyasi gerici devletler ister metropolde olsun, ister geri ülkelerde olsun faşizmi devlet eliyle uygulayabilirler. Bir örnek vermek gerekirse: tekelleşen sermaye güçlü bir devlete sahip olmadığı ve bir geri ülke olan Lübnan'da faşizmi mevcut devlet eliyle uygulayamıyor ve bu amaçla Lübnan falanjestlerinin kitle temeline dayanarak faşizmi aşağıdan yukarıya doğru örgütlemek zorunda kalıyor. Ama öbür yandan dünyanın her yerindeki faşist yönetimlerde parmağı olabilecek kadar gerici tarzda örgütlenmiş olan ABD devleti, tekelleşen sermayenin faşizme ihtiyaç duyduğu zaman uygulayabileceği bir devlettir. Dünyanın dört bir yanına faşizm ihraç edebilecek kadar güçlü bir devlete sahip olan Amerikan mali sermayesi, faşizme başvurmak zorunda kaldığında, herhalde kendi işçi sınıfına karşı başka bir devlete ihtiyaç duymayacaktır. Yine devlet aygıtı içerisinde eski Nazilerin dolu olduğu bütün komünistlerin fişlendiği, ülkenin her tarafının 24 saatte arandığı, Baader - Meinhof olayında karakteri iyice açığa çıkan Batı Almanya'daki devlet, tekelleşen sermayenin bu gerici - faşist karakterine uygundur ve pekâlâ faşizmi uygulayabilir. Ama burjuva-demokratik devrimini tamamlamış olan ve oldukça demokratik yapıya sahip olan Danimarka'daki devlet, tekelleşen sermayenin bu koşullarda faşizm için kullanabileceği bir devlet değildir. O halde «sömürge tipi» faşizm ile kastedilen, devlet eliyle faşizmin uygulanışı, geri ülkelere has bir olgu değildir. Aynı şekilde klasik faşizm de («tırmanan» faşizm) sadece metropol ülkelere has bir olgu olarak görülmemelidir. Esas sorun, tekelleşen tarafından elde tutulan, güçlü ve gerici bir devlet cihazının olup olmamasıdır.

Gelelim «D.Y.»un siyasi gericilikle, faşizmi aynı şeyler olarak nitelemesine: «D.Y.» bu konuda genel olarak iki ayrı burjuva yönetim şekli tanıyor.

1 — Burjuvazinin iktisadi cebre dayanarak sürdürdüğü yönetimler; bunlara burjuva demokrasisi diyor.

2 — İktisat-dışı cebre dayanan yönetimler, bunlara da faşizm diyor. Burjuvazinin kitleleri yönetirken genelde bu iki ayrı yönetimi kullandığı doğrudur. Fakat, burjuvazinin doğrudan iktisat-dışı zora dayanan her yönetim biçimi faşizm olmadığı gibi, iktisadi cebre dayanan her yönetim biçimi de burjuva demokrasisi değildir. Burada tartışılan şey esasında devletin sınıfsal niteliği sorunudur. Yani devleti elinde bulunduran sınıflar ve bunların karakterleridir. Bilindiği gibi, burjuva demokrasisi bütün burjuvalar için demokrasi, emekçi kitleler için baskı ve diktatörlük demektir. Burjuva demokrasisinde burjuvalar arasındaki rekabet, pazarlarda olduğu gibi devleti satın almadan da özgürce devam etmektedir. Bir diğer deyişle, emekçi sınıflar üzerinde iktisadi cebr ve satın alma burjuvaların özgürce rekabeti içinde sürmektedir. Serbest rekabetçi döneminin ayırt edici bir diğer niteliği ise: Bu dönemdeki demokratik taleplerin esas olarak antifeodal içerikli olması ve sınırlı şekilde çözüme kavuştukları zaman bile kapitalizme zarar vermek bir yana burjuva toplumunun üretici güçlerini geliştiriyor olmalarıdır. Burjuva üretim ilişkilerini geliştiren ve pekiştiren talepler oldukları için burjuvazi de bunların savunucusudur ve bu anti-feodal karakterli demokratik talepleri geçmiş çağda bizzat burjuvazi teminat altına almıştır.

Serbest rekabet tekele yol verdiğinde en başta devlete hâkim olan sermayenin karakteri değişir. Devlet tüm burjuvaların devleti olmaktan çıkıp, tekellerin devleti haline gelmeye başlar. Böylece devlet üzerinde burjuvaların özgürce rekabeti sona erer ve, tâbiri yerindeyse, mali cebir ve satın alma özgürlüğü de tekelleşir. Serbest rekabet tekele yol açarak emperyalizm çağına girildiğinde artık dünya hâkimiyeti politikası gündemdedir. Bu hâkimiyeti ancak her bakımdan yetkinleşmiş, askeri - bürokratik aygıtları güçlü, tekelleşen sermayenin gerici karakterine uygun devletler gerçekleştirebilirler. Bu devletler Marks'ın bir zamanlar barışçıl geçişin mümkün olabileceğini söylediği, İngiltere ve Amerika'nın o zamanki burjuva - demokratik devletlerine benzemezler. Tekel çağının bir diğer ayırt edici niteliği feodalizmin alt yapıdan temizlenmiş olması ve anti - feodal içerikli demokratik taleplerin çağını geçirmesidir. Bu dönemdeki demokratik talepler, kapitalizmin tekelleşen egemenlik biçimiyle çelişkili ve ona karşı talepler oldukları için, burjuva - demokratik dönemin esas olarak kapitalizmin egemenliğini pekiştiren anti - feodal demokratik talepleriyle karşıtlanmamalıdır. Tekel çağına gelindiğinde artık kendi düzenini pekiştirip, güçlendirmesi ancak kendi dışındaki sınıfların etkisinin siyasi yapıdan temizlenmesine bağlı olduğu için, tekelleşen sermaye ve onun devleti, demokrasiyi inkâr ve yok etmeye çalışır. Tekel çağında, üretici güçlerin büyük ölçüde toplumsallaşmasından doğan demokratik talepler ise, artık feodalizme değil, tekelleşen kapitalizmin gericiliğine karşı ve anti - kapitalist içeriklidirler; onun için bu demokratik talepler serbest rekabetçi dönemin tersine burjuvazinin değil, artık emekçi kitlelerin teminatı altındadırlar.

Bu bakımdan, «D.Y.» tekelleşen kapitalizm çağında metropol ülkelerde kitleler içinde yaşayan demokrasiyi artık burjuva demokrasisine kanıt olarak gösteremez. Çünkü burda tartışılan devlet sorunudur. Devleti elinde bulunduran sınıf-

Devamı 13'üncü sayfede

(Başarafa 5. Sayfada)

savunduğu halk cephesini açıklamaya çalışırken, Emegın Birliğı'nden cimbızla çeke- rek aldığı bir yarım cümleyle de, bize şöyle bir eleştiri yöneltir:

«İster bu kötü deneyimlerin etkisiyle, ister yapısal bağınazlığın etkisi ile, ve isterse her ikisinin de ortak etkisiyle olsun, «UDC» belgesine karşı çıkmak kabul edilebilir bir şey değildir. Aksi durumda, «anti-faşist cephe çağrılarıyla, işçi sınıfı, burjuvazinin kuyruğuna takılmıştır», gibi son derece saçma ve gerici sonuçlara varılabilir.» (a.g.e., s. 68)

Evet, «Ürün» dergisi yazarı, E. B.'den «anti-faşist cephe çağrılarıyla işçi sınıfı, burjuvazinin kuyruğuna takılmıştır», sözcüklerini alarak, E. B.'ni «son derece saçma ve gerici sonuçlara» varmakla suçlamıştır. Bu tip eleştirilerin anlamsız olduğu ve polemikler açısından da çok bayağı kalacağı tartışılmayacak kadar gerçek olduğunu peşinen belirtelim. Böyle cümlecikleri cimbızla çekerek, bunların arkasından «son derece saçma ve gerici» gibi dehşet verici sözcükler koymak, ne işçi sınıfının bilinçlenmesi bakımından bir yarar sağlar, ne de eleştirilen görüşün gerçekten «saçma» mı yoksa gerçek mi olduğu tesbit edilemez. Her şeyden önce E. B. «UDC»'yi eleştirirken ve bunun burjuva kuyrukçuluğu olduğunu iddia ederken, «Ürün» yazarının izlemiş olduğu metodu izlememiştir. «UDC»nin işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna nasıl takmak istediğini geniş bir biçimde açıklamıştır. Sözü edilen E. B.'deki yazıda, «TKP»nin birinci MC döneminde halk cephesinden bahsederek, seçimlerde kayıtsız şartsız CHP'yi desteklediğini ve CHP iktidara geçtikten sonra, «TKP»nin savunmuş olduğu anti-faşist halk cephesinin son bulduğunu; ikinci MC'nin kurulmasıyla bu sefer de «UDC» önerisiyle çıktığını; bu önerisine temel hedef olarak da MC'lere karşı «savaşımı» aldığını; MC'ler kalkınca «UDC»nin de MC'lerle birlikte son bulacağını ve böyle bir politikanın burjuvaziye hizmetten başka bir işe yaramayacağını belirtmiştik.

Emegın Birliğı'ndeki yazıda özet olarak bunlar belirtilmişti. Fakat yazar bunların hiç birine dokunmaksızın, yazıdan birkaç sözcük almış, Emegın Birliğı'ni sanki cephe fikrine tümünden karşı imiş gibi gösterme oyununa başvurarak, sonra da kendini rahatlatacak birkaç tane fanatik sözcük de kendisi eklemiş; akıllı sıra ideolojik mücadele (!) vermiş. Tekrar biz soralım: Birinci MC döneminde kurmaya çalıştığınız halk cephesi ne oldu? Seçimlerde kimin işine yaradı? İkinci MC dönemindeki «UDC» ne oldu, kimin işine yaradı? Biz cevaplayalım bu soruları: Birinci MC dönemindeki cephe politikanız ile seçimlerde kayıtsız şartsız CHP'yi destekleyerek burjuvaziye yardımcı oldunuz. İkinci MC döneminde kurmuş olduğunuz «UDC» ile de DİSK'i CHP'nin yönetimine sokarak, yine işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna taktınız. «UDC»nin hedefini MC'nin yıkılıp yerine bir CHP hükümetinin kurulması olarak koydunuz. Nihayet şimdi bir CHP ağırlıklı hükümete de kavuştunuz. Bu hükümetin de nerden gelip nereye gittiği bugün herkes tarafından açıkça görülmeye başlanmıştır. Sizin «UDC»nin temel hedefi işte buydu. Bunlar objektif ve pratik olarak varılan siyasi gerçeklerdir. Yalnız bunlara bakılarak bile E. B.'nin «TKP»nin «anti-faşist halk cephesi çağrılarıyla» işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna taktığı iddiasının, yazarın dehşet verici cümlelerle belirttiği gibi «son derece saçma ve gerici» bir iddia değil, tam tersine doğru olduğu görülebilir.

Bir de yazarın anti-faşist halk cephesinin amaçlarını söz konusu yazıda nasıl tanımladığına bakarak, burjuvaziye hizmet edip etmediklerini kendilerinin siyasi düşünceleriyle açıklamaya çalışalım. Önce «Ulusal demokratik cephe» (UDC) ile anti-faşist halk cephesinin ne terim ve ne de muhteva olarak eşanlamlı şeyler olmadığını bir kere daha belirtelim (bunu daha önce açıkladığımız için daha fazla üzerinde durmayacağız). Buna rağmen «Ürün» yazarı, halk cephesiyle «UDC»nin eş anlamda olduğunu iddia etmiş. Daha sonra da «UDC»nin ulusal ve demokratik niteliğini şöyle izah etmiştir:

«Bu cephe *ulusaldır*. Çünkü emperyalizme, onların yerli ortaklarına karşı duran tüm güçleri toparlamayı, savaş düzenine sokmayı ve uyumlandırmayı amaçlamaktadır. Öne sürülen erekler, cephenin savaş programı yalnızca işçi sınıfının öz çıkarlarını dile getirmekle kalmayıp, şu aşamada tüm emekçilerin tüm ulusal güçlerin dirimsel isteklerini, haklı özlemlerini dile getirmektedir...

«Bu cephe *demokratiktir*. Çünkü faşizme, faşizan güçlere ve onlarla kol kola gitme eyilimi taşıyan işbirlikçi çevrelere karşı savaşımı programının temeli olarak alır.» (a.g.e., s. 65)

Bu son alıntılardan sonra, yazarın eylem ve güç birliğini «taktik bir sorun» olarak gösterip, cepheyi de «stratejik», yani kendi deyimiyle, «sürekli ve kalıcı» olarak göstermesinin nedeni, daha bir açıklık kazanmaktadır. Çünkü işçi sınıfının eylem birliği faşizme olduğu gibi burjuvaziye ve kapitalist sömürüye de karşı bir birlik olmak zorundadır. Bu niteliğinden ötürü yazar bunu geçiştirmeye çabalamaktadır. Fakat yazarın savunduğu «cephe», «faşizan güçlere ve onlarla kol kola gitme eyilimi taşıyan işbirlikçi çevrelere karşı» duracak bir cephe imiş (!). Yani *sadece* faşizm yanlısı olan tekelci burjuvaziye karşı, fakat bugün için faşizm yanlısı olmayan işbirlikçi tek-elci sermaye kesimine karşı olmayan ve hatta onunla uzlaşan bir cephe (!).

Önce şunu belirtelim ki, yazarın önerdiği cephe, sadece anti-emperyalist ve anti-faşist olmaya çalışan bir cephedir. Ama bu cephe, faşizmin sebebi olan kapitalist sömürüye karşı değildir. Yazar bu oportünist yüzünü gizlemek için: «bu cephe demokratiktir. Çünkü faşizme, faşizan güçlere ve onlarla kol kola gitme eyilimi taşıyan işbirlikçi çevrelere karşı savaşımı programının temeli olarak alır», demektedir. Peki ne demek, «faşizm, faşizan güçler ve onlarla kol kola gitme eyilimi taşıyan işbirlikçi çevreler?». Faşizm hangi sınıfın temelinden kaynaklanmaktadır? Faşizmi kim tezgâhlıyor ve uyguluyor? Faşizm işbirlikçi tek-elci sermaye sınıfından kaynaklanan ve onların uyguladığı bir egemenlik biçimi değilse nedir? Kimin tezgâhladığı bir yönetim biçimidir? Faşizmi esas olarak kim uyguluyor da, bunun yanında «işbirlikçi çevreler» de faşizmle kol kola gitme eyilimi taşıyor? Herkesin bilebileceği gibi, faşizm bizzat tek-elci

sermayenin sınıf temelinden kaynaklanan ve bizzat bu sınıfın en gerici, en azgın kesiminin uyguladığı bir yönetim biçimidir. Türkiye'de gerek ekonomik ve gerek siyasi alanda, emperyalizmle içiçe geçmiş işbirlikçi tek-elci sermaye egemen durumdadır. Peki bu işbirlikçi çevreler faşizmi uygulamıyorlar da, sadece «faşizmle kolkola yürüme eğilimi» içindelerse, bu faşizmi uygulayan hayali güç kim? Bunların yazarın hevesini gizlemek için başvurduğu bir demogoji olduğu açık bir gerçektir. Böylece varılmak istenen sonuç açıktır: İşbirlikçi tek-elci sermayenin bir kesimini faşizme sadece «eğilim» taşıyanlar olarak gösterip, işbirlikçi çevrelerin diğer kesimi ile de «TKP» kolkola yürümek istiyor.

Bu politikanın sahibi «TKP», bu politikasını bırakmadığı müddetçe bize «son derece saçma ve gerici, gibi dehşet verici lafları ne kadar kullanırsa kullansın, biz «TKP»nin bu politikasıyla işçi sınıfını burjuvazinin kuyruğuna takmak istediğini ve belli ölçüde de taktığını söyleyecek ve savunacağız. Çünkü bunlar somut gerçeklerdir.

Şurası açık ki, mevcut durumda ne Türkiye emperyalizm tarafından siyasi işgal altına alınmıştır, ne de Türkiye'de feodal üretim ilişkileri hakimdir. Bunun için «TKP» programında «altın harflerle» yazılmış olan anti-emperyalist ve anti-feodal bir mücadelenin başarıya ulaştırılması için kurulması istenen «Ulusal Demokratik Cephe» karşıtı olmayan, yani mücadele edeceği temel güçler emperyalist işgal ve feodalizm, Türkiye'de birinci planda giderilmesi gereken güçler olmadığı için, «TKP»nin bu önerisi öznel ve maddi temelden yoksun bir öneridir. Diğer taraftan «Ürün» dergisi yazarının, «UDC» için bulmak istediği karşı devrim gücü, emperyalizm ve işbirlikçi tek-elci sermaye iktidarının dışında kalan, bu sınıf temelinden başka bir yere dayanan bir faşizm ise, yine programda olduğu gibi, bir aldatmaca ve mücadeleden kaytarma önerisinden başka bir şey değildir.

«TKP»nin «tırmanan faşizm» ve «faşizme geçit yok» tezinin altında, bilindiği gibi, faşizmi MHP olarak görme ve faşizme karşı mücadele diye, sadece MHP'nin «tırmanışına» karşı mücadeleyi önerme oyunu yatmaktadır. Bu görüş, faşizme karşı mücadeleyi savsaklamaktan başka şeye yaramaz. Çünkü, faşizm, yalnız MHP değildir. Faşizm Türkiye'de bir devlet sorunudur. Örneğin, 12 Mart'ı MHP getirmemiştir. 12 Mart faşizmini, Türkiye'nin ekonomik ve siyasi yapısına egemen olan işbirlikçi tek-elci güçlerle, emperyalizm uygulama alanına koymuştur. Ve bu faşizm, MHP eliyle değil, devletin askeri-bürokratik kurumları eliyle uygulanmıştır. Devlet öylesine denetim altındadır ki, ne MHP'ye ne de bir başka sivil güce faşizmi tezgâhlamak için ihtiyacı vardır. Devlet yapısı öylesine faşistleştirilmiştir ki, 12 Mart döneminde yapılan faşist uygulama ve operasyonları ne o zamanın hükümeti, hatta ne de başbakanı ve Cumhurbaşkanı bile önceden bilememişlerdir. Örneğin; Sadi Koçaş'ın Miliyet'te «12 Mart'ı anlatan» yazı dizisi takip edildiği zaman görülecektir ki, bakanlar bile, devlet içine yerleşmiş faşizm çarkının, kimler tarafından, nasıl yürütüldüğünü bile bilememişlerdir ve bilemezler. Bütün bu açık gerçeklere göz yum-

(Baştarafı 12. Sayfada)

mak, ve işçi sınıfının gözünü MHP'yi çevirmek ve böylece de gerçek faşizmi işçi sınıfının gözünde saklamak oportünizmin temel bir karekteti haline gelmiştir. Halbuki MHP bugün sadece, devlet eliyle uygulanmaya konabilecek faşizmin kitle temelini genişletmeye yarayan bir araçtır.

«Ürün» dergisi işbirlikçi burjuvazinin bir kesiminin «faşizan güçlerle kolkola» gitme eğiliminde olduklarını söylemekte; bunlara karşı mücadele etmenin, demokratik bir görev olduğunu iddia edip, proletaryayı işbirlikçi burjuvazinin bir kesimine karşı mücadeleye, diğer bir kesimiyle ise birliğe çağırmaktadır. Bu amaçla da, daha önce de belittiğimiz gibi, MHP'yi faşizmin hamisi olarak göstermeye çalışmakta ve sadece MHP ile «kolkola gitme eğilimi» taşıyan işbirlikçilerine karşı mücadeleyi «UDC»nin bir sorunu olarak göstermektedir. Peki, soralım şimdi «Ürün» yazarına: bunların dışında kalan işbirlikçi tekelci burjuvaziye ne diyorsunuz? Daha doğru bir deyimle, faşizme karşı mücadele ettiğini belirttiğiniz CHP yönetiminin hükümet ettiği mevcut iktidara ve ona egemen olan güçlere karşı neyi öneriyorsunuz? «UDC»nin bunlara karşı da savaşmasını mı, yoksa bunlarla birlikte hareket etmesini mi öneriyorsunuz?

Günümüz Türkiye'sinde «anti-faşist»

sözcüğü o kadar anlamsız bir hale geldi ki, bugün MHP'de «faşizme ve komünizme karşı» olduğunu söylüyor, CHP yönetimi de «faşizme ve komünizme karşı» olduğunu söylüyor. Bu her iki iddiada tek bir gerçek vardır, o da; her ikisinin de komünizme karşı olduğudur. Faşizme karşı olma iddiaları ise, MHP'nin ki demogojik bir yalan, CHP'nin ki ise kurnaz bir taktiktir. Gerçekten CHP yönetimi bugün faşizmin uygulanmasına karşıdır, fakat yarın tekelci sermaye iktidarı tehlikeye düştüğünde, «TKP»nin bugün «anti-faşist» ilan ettiği hükümet, faşizmin uygulanmasından yana olacaktır. MHP ise, «faşizme karşı» olduğu demogojilerini sürdürerek daha bu günden faşizmin uygulanmasını istemektedir. İşte her ikisinin arasındaki «anti-faşistlik» farkı bu kadardır.

Mevcut durumda, gerçekten anti-faşist olmanın ve anti-faşist halk cephesine katılmanın bir tek temel ilkesi vardır, o da: faşizme olduğu kadar, mevcut kapitalist sömürü düzenine de karşı olmaktır. Yoksa, tek başına «anti-faşist» terimi hiç bir manâ ifade etmemektedir. Bunun gibi, «anti-emperyalist» olma terimi de tek başına bütün anlamını yitirmiştir. Çünkü yine, faşizm konusunda olduğu gibi, emperyalizm konusunda da, hem CHP yeri geldikçe emperyalizme karşı olduğunu söyler, hem de MHP.

Bugün, burjuvazinin de, onun kuyruk-

çusu oportünistlerin de karşı olmadıkları bir şey, burjuvazi ve onun düzeni olan kapitalizmdir. Onun için oportünistlerin tümü, emperyalizme, faşizme ve feodalizme karşı mücadele nutukları atarak, burjuvazi ve kapitalizmi işçi sınıfının ve tüm emekçilerin gözünden saklamaya çalışıyorlar. Bu oyunu açığa çıkaracak ve burjuva kuyrukçuları ile gerçek anti-faşist, demokratik güçler arasındaki farkı belirleyecek en önemli kıstas, tüm emekçi sınıfları, demokrat güçleri kapsayacak bir anti-faşist, anti-kapitalist halk cephesi oluşturmaktır.

Bu kısa açıklamalarımızı özetleyecek olursak: «Ürün» dergisinin salık verdiği «TKP» programında «altın harflerle» kazılı olan «Ulusal Demokratik Cephe»nin, «anti-emperyalist, anti-feodal dönüşümler»i gerçekleştireceği iddiası, karşıtı olmayan, boş bir iddiadır. Aynı şekilde «Ürün» dergisinin teorik olarak izaha çalıştığı «UDC»nin, «emperyalizme», «faşizme, faşizan güçlere ve onlarla kolkola gitme eğilimi taşıyan işbirlikçi çevrelere karşı» mücadele çağrısı da, Türkiye'nin koşullarına uymayan, esas hedefi gözden saklayan, soyut bir iddiadır. Bu türlü bir cephe çağrısının, işbirlikçi burjuvazinin diğer kesimlerine karşı olmadığını belirterek, anti-kapitalist olmayan bir cephe kurmayı amaçladığı için, burjuvaziye hizmet ve işçi sınıfına ihanetten başka bir şey olmadığı açıkça görülmektedir.

Baştarafı 11'inci Sahifede

lar ve onların siyasi eğilimleridir. Sorunu genelde şöyle koyabiliriz: Burjuva - demokratik devletlerde demokrasi, devlet aygıtı içerisinde yaşamaktadır ve demokrasi en başta burjuva devletin teminatı altındadır. Siyasi gerici devletlerde ise, demokrasi devlet aygıtı içerisinde az ya da çok temizlenmiştir ve şüphesiz böyle bir devlet burjuva demokrasisinin koruyucusu, teminatçısı olamaz. Tersine demokrasinin teminatı emekçi kitlelerdir ve ancak bu devlete karşı mücadeleyle korunabilir. Tekelci kapitalizmin hâkim olduğu bütün ülkelerde sermaye, işte bu tür siyasi gerici devletler oluşturmak ve burjuva demokrasisinden temizlemek için çalışmıştır ve çalışmaktadır. Bugün elindeki iktisadi-cebir olanakları tükendiğinde, tekelci sermaye birçok ülkede bu tür devletler eliyle faşizmi yukarıdan aşağıya uygulayabilir. Ancak; demokratik cumhuriyetler ve burjuva demokratik devletler faşizm için uygun değildirler; bu koşullarda tekelci sermaye eğer faşizme başvurmak zorundaysa devleti kitle temelini dayanarak yeniden örgütlemeye çalışır.

Bu açıklamalardan sonra tartıştığımız sorunu şöyle özetleyebiliriz: Tekelci kapitalizm çağında, burjuva demokrasisi veya faşizm ikilemi söz konusu olamaz. Tekelci sermaye güçlendiği ve ekonomik hâkimiyeti ele geçirdiği her ülkede, daha önceki devlet mekanizmasında kendi siyasi gerici karakterini, çoğunlukla malî baskı gücüne dayanarak hâkim kılmak ve eğer geçmişten kalan demokratik kurumlar varsa, onları ortadan kaldırmak yada güdükletmek için çalışır. Bugün tekelci sermaye, birçok ülkede böylesi devletler oluşturabilmiştir. Dolayısıyla, faşizmin tekelci sermaye tarafından uygulanmadığı şartlarda, artık bu tür ülkelerde burjuva - demokratik bir düzenin varlığından söz edilemez. İşte bu siyasi gericiliktir ve burjuva demokrasisinden de, faşizmden de ayrı bir konumda değerlendirilmesi gerekir.

Son olarak, «Devrimci Yol»dan, faşizme karşı mücadelenin hedefleri ve örgütlenmesi konusunda, bir alıntı alacağız:

«Ülkemizde bizim görüşlerimize karşı Dimitrof'un (ve Kominternin) çıkartılmaya kalkışılmasına karşılık, görüldüğü gibi Dimitrof, farklı ülkelerde birleşik cephe hükümetlerinin farklı biçimler alacağını, burjuva-demokratik devrim sürecinin yaşandığı ülkelerde ise bu hükümetin bir halk cephesi hükümeti, bir demokratik diktatörlük hükümeti (ki bu bir demokratik devrim hükümetinden başka bir şey değildir) olabileceğini açıklıkla ortaya koymuştur.» (a.g.e.)

Yukarıdaki görüşlere aynen katılıyoruz. Şunu da eklemek gerekir ki: anti-faşist halk cephesi hükümetleri, faşizm şartlarında emperyalist ülkeler için, ancak işçi sınıfının iktidarı tek başına alamayacak olduğu şartlarda geçerli iken, faşizmin var olduğu geri ülkeler için halk cephesi hükümetlerinin kurulması uğruna mücadele temel bir zorunluluktur. Çünkü geri ülkelerde faşizme karşı mücadele şartlarında işçi sınıfı, küçük-burjuva yığınlarla ittifaka girmeden ve tüm demokratik güçleri bir cephede örgütlemekten iktidarı alması düşünülemez. Emperyalizmin bir dış işgali ve bunun yol açacağı bir ulusal cephenin farklı şartları dışında, geri ülkelerde faşizme karşı mücadele birleşik cephe, yani anti-faşist halk cephesi ittifaklarıyla yürütmek zorundadır.

Biz, bu konuyla ilgili olarak, «D. Y.»dan, halk cephesi hükümetlerine yol açacak olan bu tür devrimlerin sınıfsal bakımdan nasıl bir muhtevaya sahip olması gerektiğini sormakla yetineceğiz. Yani, anti-faşist nitelikte devrimler aynı zamanda kapitalizme karşı da olmak zorunda mıdır, yoksa değil midirler?. Bu mesele üzerine, «Devrimci Yol»un yukarıya aldığımız alıntısı ile, yine «D. Y.»un «Bildirge»sindeki görüşler birbiriyle çelişmektedir. «Bildirge»de demokratik devrim programının kapsamı, siyasi demokrasi sorunu ile değil, feodalizm sorunu ile

ayrılmaz, dolayısıyla «anti-emperyalist ve anti-feodal» bir demokratik devrimin sınırları dışına çıkılmamaktadır. Halbuki, Dimitrof'un görüşlerini dile getirdikleri yukarıdaki alıntı, feodalizmin adının dahi edilemeyeceği kapitalist ülkelerde, faşizm şartlarında (siyasi demokrasinin inkarından dolayı) demokratik devrimlerin mümkün olabileceğini göstermektedir. O halde, «D. Y.» bu konuda daha açık ve somut olmalıdır. Her şeyden önce, «oligarşik devlet» ile, faşizm ve demokratik devrim arasındaki ilişkiyi, özellikle cephe sorunu ve mücadelenin siyasi hedefleri bakımından, daha etraflı açıklamalıdır.

Yeri gelmişken, faşizm sorunu da zıt görüşler taşıyan iki genel eğilimi bir kere daha hatırlatalım: Birincisi, bugün ülkemizde faşizmi uygulayabilecek bir devlet yapısının olmadığını, bu yüzden de faşizmin mevcut devleti ele geçirmek için «tırmandığını» söyleyen siyasi çizgilerdir. Bunlar, faşizmin bu «tırmanış»ına karşı, iyi ve «demokratik» buldukları mevcut devleti korumak ve onunla birlikte faşizme karşı mücadele etmek zorundadırlar. 12 Mart'ta bu devletten yedikleri faşizm kazığına rağmen, hâlâ bugün bunu savunmaktadırlar. İkincisi ise, tekelci sermayenin faşizmi elindeki mevcut devlet eliyle uygulayabildiğini, faşizmin uygulayıcısı gibi gösterilmeye çalışılan MHP'nin ise sadece devlet eliyle uygulanan faşizmin kitle temelini oluşturmakla görevli olduğunu, devletin uzun zamandır tekelci sermayenin denetimine girerek faşistleştirildiğini savunan görüşlerdir. Bunlar da, faşizme karşı mücadeleyi esas olarak mevcut devlet cihazına karşı yöneltmek gereğine inanmaktadırlar.

«Devrimci Yol», bu ikinci görüşü paylaştığına göre, anti-faşist halk cephesinin oluşturulmasının zorunluluk haline geldiği günümüzde, faşizme karşı mücadelenin örgütlenmesi sorunu ile demokratik devrimin sınıfsal ve siyasi muhtevası, hedefleri arasındaki ilişki üzerine görüşlerini de somut ilkelerle ve etraflıca ortaya koymalıdır.

PROLETARYA PARTİSİ VE

Baştarafı 15'inci Sahifede

siyasi ilkeler üzerinde birlik her halükârda zorunludur. Bu ilkeler diğer bir dizi tali maddeleriyle birlikte iki ana temel üzerine oturulmalıdır. Birincisi anti-faşist, ikincisi ise anti-kapitalist mücadele ilkelerinin temel alınması gerekir.

Faşizme ve kapitalizme karşı mücadelede farklı sınıfsal konumlara ve farklı siyasi eğilimlere sahip olan halk tabakalarının aynı cephe içinde birlikte yer alacağı konusunda «Devrimci Yol» ile hem fikiriz. Ama, «D. Y.»un, proletarya ile proleter olmayan katmanların böylesi bir birliğini parti içinde de gerçekleştirme görüşüne kesinlikle karşıyız. «D. Yol»un, bu amaçla münecimlik yaparak, özellikle kırsal alanlardaki küçük-burjuva köylü yığınları kendine temel dayanak yapmak amacıyla uydurduğu, «kurtarılmış bölgeler» ve iktidarın «parça parça» ele geçirilmesi tezinin, Türkiye'nin içinde bulunduğu şartlar ile uzak yakın hiç bir ilişkisinin bulunmadığı açıktır. Zaten bu yüzden, «D. Yol» da, somut sosyal ve siyasi şartların dayatması neticesinde içerisine düştüğü çelişkili parti anlayışını, açıklığa kavuşturabilmek için, şu iki yoldan birini kabullenmek zorunda kalmaktadır: Ya, Mao'dan esinlenerek ileri sürdüğü, iktidarı «parça parça» ele geçirecek bir köylü devriminin önderliğini yapacak bir halk partisi oluşturmak; ya da, kapitalist düzene ve teknelci sermayenin tezgâhladığı faşizme karşı mücadele tüm emekçi yığınlarına bir cephe birliği içinde önderlik edecek, Bolşevik tipte bir sınıf örgütlenmesi: Yani proletarya partisi.

«Devrimci Yol»un en kısa zamanda bu iki seçenekten birine yönelerek ortada kararsız kalmaması gerektiğini belirterek eleştirmeye son verelim. görülebilmektedir.

Yok eğer «D. Y.» biraz önce belirtmiş olduğumuz soruların üçüncüsünü olumlu olarak yanıtlıyor, yani Türkiye'de mücadelenin anti-faşist, anti-kapitalist ve dolayısıyla anti-emperyalist olduğunu kabul ediyorsa ve bu mücadele sonucu devrimin gerçekleşeceğine inanıyorsa, önermiş olduğu orjinal partinin maddi temelini Türkiye'de olmadığını bilmelidir.

Türkiye'de devrim «D. Yol»un da belirttiği gibi anti-faşist mücadele sonucu gerçekleşecektir. Anti-faşist mücadele ancak bir proletarya partisi tarafından yürütülür. Bu parti bizzat işçi sınıfı temelinde oluşabilir. Ve bu parti anti-faşist mücadeleyi yürütebilmek için diğer emekçi sınıflarla güç birliğini ve anti-faşist halk cephesini oluşturmak zorundadır. Türkiye'de bu gün partinin oluşumuyla birlikte, halk cephesinin oluşturulması da bir zorunluluktur. Bu cephe içerisinde kuşkusuz ideolojik birlik aranamaz. Fakat belli

Baştarafı 10'uncu sahifede

biz burada geçmişi değil de, bu günkü durumu tartışıyorsak; siz, bugün Kürdistan'da faşizmin bizzat kitie temeli haline ve hatta faşizmin azgın militanları haline gelmiş, Türkiye Büyük Millet Meclisine milletvekili olarak seçilmiş ve bu vesileyle kendi soyundaki vatandaşlarının oyununu almış; yerel yönetimde belediye başkanlığına seçilmiş bu vesile ile yine kendi soydaşlarının oylarını almış, ilçe ve nahiye belediye başkanlıklarına il meclislerine ve de köy muhtarlıklarına seçilmiş ve bunları seçmiş olan tüm Kürtleri hâlâ «zoraki» vatandaş olarak görüyor musunuz? MHP'nin Türkiye'de Türklere başka bir milliyet ve ırk tanımadığını ve hiç bir surette şöyle bir düşünceye yer vermediğini, fakat 1977 belediye seçimlerinde beş il belediye başkanlığından üçünü Kürdistan'da (Bingöl, Erzincan, Elâzığ) seçtiğini gözönünde bulunduracak olursak, sizin dayandığınız «zoraki» vatandaşlık iddianızı çürütmeye yetmez mi acaba? MHP'nin Kürdistan'da yaratmış olduğu faşist militan kadrolar ve bunlarla birlikte yaratmış olduğu geniş kitle temeli sizce hâlâ «zoraki» vatandaşlar mı? Bu somut gerçekler karşısında sağa sola kıvrmanız ve bu sorunu geçiştirmeye çalışmanız, kendinize örtü yapmak içinde «zoraki» vatandaşlık perdesi arkasında gizlenmeniz hiç bir işe yaramayacaktır.

Evet sayın yazar sömürgelerdeki vatandaşlık koşulu Cabral'ın belirttiği ve sizinde kabul ettiğiniz gibi «zoraki»liğe dayanır. Bu doğru. Ama, bu söz konusu edilen Türkiye Kürdistan'ı için geçerli bir statüko mudur? Kuşkusuz geçerli değildir. Geçmişte Kürtler de buna zorlanmıştı, bu doğru; ama giderek Kürt sermayesi, Türk burjuvazisiyle birlikte emperyalizmle işbirliğine girip, Türkiye'deki sömürden paylarını almaya başladıktan sonra bu «zoraki»lik ortadan kalkmış, bunun yerine hem Kürdistan'ın işbirlikçi burjuvazisi için, hem de onların etkiledikleri geniş çevreler için bu vatandaşlık «gönüllü»lüğe dönüşmüştür. Görülüyor ki; Kürdistan'ın somut gerçeğine çarptığımız zaman, kendinizi kurtarmak için bulduğunuz «zoraki»lik kavramı sizin aleyhinize olmuştu; sizi yalanlamış ve E. Birliği'

(Baştarafı 3. Sayfada)

şa gelirse gelsin, bu hükümetler eliyle, siyasi gerici ve faşist yöntemlerle demokrasiyi ortadan kaldırmaya çalışmaktadır. Ve demokrasinin korunması mücadelesinde de, kaçınılmaz olarak, teknelci sermayenin maaşlığını yapan hükümet karşıya alınmak zorundadır. Yani, sorunun özü sınıfsaldır. Bu sınıfsal özü, yani Ecevit hükümetinin sınıf niteliğini gözden saklamaya çalışan oportünistler, bir kere daha, demokrasi mücadelesini hedeflerinden saptırmakta, bu hükümet eliyle arkadan hançerlenmesine yardımcı olmaktadır.

Örneğin, «tırmanan faşizm» tezinden kaynaklanan, «TKP» oportünizminin «UDC» politikasını ele alalım. «TKP» oportünizmi, geçmişte «Ulusal Demokratik Cephe»nin mücadelesinin esas hedefi olarak MC hükümetlerini göstermiş ve «MC yıkılsın» şiarını atmıştır. Peki, MC'ler bizzat teknelci sermayenin eliyle yıkıldıktan sonra ne olmuştur? Demokrasi mücadelesi başarıya mı ulaşmıştır? «MC yıkılsın» şiarı, demokrasi mücadelesinin esas sınıfsal hedefini gizlemekten başka bir işe yaramamış ve bugün geniş çevrelerin, demokrasi mücadelesini sürdürmede hedefsiz ve şaşkınlık içinde kalmalarına yol açmıştır. Çünkü, bu «UDC»

nin görüşlerini doğrulamıştır. Kürdistan'da her gün akıl almamak cinayetler işleyen, olaylar çıkaran faşist komandolar herhalde «zoraki» vatandaşlığa karşı değil, tam tersine faşist babalarının demokrasiye ve sosyalizme doğru giden yolun engelleri haline gelmeleri için çarpışıyorlar.

Bizim tartışmak istediğimiz meseleyi aslında salt bir vatandaşlık düzeyine indirgemek, düşünmediğimiz bir şeydi. Fakat, yazar kendisini kurtarmak için «zoraki» vatandaşlık simidine sarılmıştır. Ama görüldüğü gibi suya düşenin yılanı sarılması hesabı, yazarın sarılmış olduğu bu «zoraki» vatandaşlık yılanı da yazarın kendisini sokmuştur. Malatya'yı yakıp yıkan, Pötürge ve İzollu Kürtleri, Elâzığ'ı, Erzincan'ı, sürekli baskı altında tutan Palu'lu Kürtler Kars'ı, Siirt'i, Bingöl'ü ve buna benzer Kürdistan'ın il ve ilçelerini her gün baskı ve terörle ezen, dükkanları yağmalayan, buradaki Kürt halkını faşist terörle sindirmeye çalışan, ve devletinde vurucu güçleriyle birleşerek terör estiren faşist Kürt militanlar «zoraki» vatandaşlar mı? Yoksa bunlar, faşizm tarafından ütilmiş, «OBA»lar vs. şeklinde örgütlenmiş faşist militanlardır. Bütün bunlara ne dersiniz sayın yazar. Yoksa bunların da «zoraki» faşist militanlar haline getirildiğini mi söylersiniz. Genel doğrulara sarılarak, kişinin kendi oportünistliğini gizlemesi mümkün değildir. Zaten E. Birliği de sizin bu yüzünüz açığa çıksın diye söz konusu polemikçi açmıştır. Bu son yazıyla, yani 23-24. sayılarınızda E. Birliği ile girmiş olduğunuz polemikte bu mayanızı açık bir şekilde ortaya serdiniz. Ama E. Birliği bu açık gerçekleri gizlemenin bir «ihanet» olduğunu söylediği zaman da kızgınlığınızdan ne yapacağını şaşırarak titrek (!) ünlemlerle dehşet verici, küfür dolu laflar savuruyorsunuz. Ama gerçekleri inatçıdır sayın yazar, insan ne kadar hoplasa zıplasa, gerçeklerden uzun zaman kaçarak, kendisini gizleyemez. İsterseniz bu sefer daha fazla kızarak, Kürdistan'da faşist terörle her gün Kürt emekçilerine etmediğini bırakmayan faşist çetelerin Türk'lerden gittiğini de söyleyebilirsiniz. Bu da sizi iyice ele vermeye yarar.

(Devam edecek)

politikası, demokrasi mücadelesinin esas hedefi olan ve mevcut devlet eliyle faşizmi tezgâhlayan teknelci sermayenin yüzünün gizlenmesine sebep olmuştur. Bu yüzden, E. Birliğinin, geçmişte uygulanan parlamenter faşizme karşı mücadelede temel şiarı «MC yıkılsın» olmadığı gibi, bugünkü demokrasi mücadelesinde gösterdiği esas hedef Ecevit hükümeti değil; temel şiarı da «Ecevit Hükümeti yıkılsın» değildir. Çünkü, «UDC» ile örnek gösterdiğimiz bu oportünist politika, deyim yerindeyse, eşiği bırakıp, semeri dövmekten başka bir şey ifade etmez.

Sonuç olarak: Ülkemizde demokrasi mücadelesi, işçi sınıfının teknelci sermayenin egemenliğine karşı siyasi iktidar mücadelesine bağlanmak zorundadır. Dolayısıyla, bu demokrasi mücadelesi, teknelci sermayenin çeşitli hükümetler eliyle sürdürdüğü gerici ve faşist politikalar karşısında, farklı koşullarda farklı taktiklerle olmakla birlikte, kesintiye uğratılmadan sürekli bir mücadele haline getirilmek zorundadır. Bunun içindir ki, E. Birliği, tüm demokratik güçleri, sadece bir hükümete karşı değil; fakat, devletiyle, hükümetiyle, gerici-faşist partileriyle emekçi halkların demokratik haklarına kasteden teknelci sermayenin egemenliğine karşı mücadelede güçlerini birleştirmeye çağırılmaktadır.

Baştarafı 16'ıncı Sahifede

teklerle merkezi kapitalizme ve aynı zamanda da kentlerle birbirine sıkı bağlarla bağlanmıştır. Bunların biribirinden kopararak, parçalanarak alınması, merkezi devletin yok edilmesiyle mümkündür.

«Devrimci Yol» bir zamanlar klasik türden kitle çalışmalarına karşı çıkarken, şimdi «direniş komiteleri»ni oluşturmayı düşünmektedir. Bu geçmiş düşüncesine bakılırsa bir çelişkidir. Fakat, geçmişte savunduklarından daha doğru, daha ileri bir şeydir. Ancak, bilinmesi gereken bir şey var ki, o da şudur: «Direniş komiteleri» kitleleri örgütlemeyi, işçi sınıfı ve tüm emekçiler içerisinde siyasi çalışmaları yürüterek, faşizmin karşısına kitle hareketleriyle çıkmayı mı amaçlamaktadır? Yoksa diğer birtakım küçük burjuva teröristlerinin yaptığı gibi, sağa sola patlayıcı madde atarak, banka soyarak, ve bunları da birer devrimci eylem gibi göstererek birtakım zibidilikler yapmayı mı amaçlamaktadır? Eğer bu «direniş komiteleri» işçi sınıfının ve diğer tüm emekçilerin arasında çalışarak, kitleleri faşizmin karşısına çıkarmayı amaçlayarak kurulmak istenen komiteler ise, bu doğru bir atılımdır. O zaman da «Devrimci Yol»un «iktidarı parça parça» ele geçirme stratejisine ters düşen bir çalışma ve örgütlenme olur. Çünkü faşizme karşı kitle hareketi ülkeyi bölge bölge iktidardan kopartacak nitelikte hareketler değil, faşizmi tümünden ortadan kaldırmayı ve faşizmi merkezi otorite olan siyasi iktidar cihazıyla birlikte gidermeyi amaçlar. Yani, çizdiğiniz ve bir münecim gibi belirttiğiniz devrim stratejisi, faşizmin giderilmesini bir devrim sorunu kabul etmenize ve önermiş olduğunuz «direniş komiteleri»nin mücadelesine ve onların yaratacağı partiye her halükarda ters düşer.

«D. Y.»un, ya proletarya partisini anlamamış olması, ya da geçmişte yapılmış birtakım yanlışlara bağlı kalması, «D. Yol»a proletarya partisi konusunda bu anlamsız ve birbiriyle çelişen tabloyu çizdirmiştir. Çünkü her şeyden önce bir proletarya partisi, hem karar, hem de yürütme organı görevlerinin her ikisini birden yapacak ve buna göre kurulacak olan bir organizmadır. Yani proletarya partisi hem karar alan, hem de aldığı kararları uygulayan bir partidir ki, bu örgütlenmesiyle hem bürokrasiyi ortadan kaldırır, hem de yeni doğan her şarta göre yeni kararlar alma ve onları mücadelenin pratiğinde uygulama esnekliğine sahip olur. Proletarya partisinin bu yapısından dolayıdır ki, bir Bolşevik partisi hem sizin «halk savaşı» dediğiniz mücadele yöntemini, hem de yine sizin halk savaşından ayrı zannettiğiniz ve «halk ayaklanması» dediğiniz mücadele yönetimini şartlara uygun şekilde

yürütebilir. Bolşevik partilerinin bu niteliklerine örnek vermek gerekirse: Bulgaristan'da Bolşevik tipte parti hem gerilla mücadelesini, hem de halk ayaklanmasını ve her ikisini birden yürütüp, devrimi gerçekleştirmiştir. Yine Sovyetler Birliği'nde Bolşevik partisi hem halk hareketini, yani sizin deyiminizle «halk ayaklanması»nı yürütmüş, ve hem de 1917 Ekim'de iktidarı eline geçirdikten sonra ondört devletin desteklediği ve Denikin ile Kolçak'ın yönetmiş olduğu iç savaşa karşı düzenli ordulara üç-dört sene süren bir düzenli savaşı yürütmüştür. Aynı parti, İkinci Cihan savaşı döneminde Hitler ordularına karşı bir yanda düzenli savaşı yürütürken bir yandan da cephe gerisinde gerilla mücadelesini yürütmüştür.

Yani, Sovyetler Birliği Bolşevik Partisi olsun, Bulgaristan Komünist Partisi olsun, sizin deyiminizle: «halk hareketleri» döneminde ayrı, «halk savaşı» ve gerilla mücadelesinin gerektiği dönemlerde ayrı cinsten partiler oluşturmadılar. Aynı partiler her iki cinsteki mücadelenin koşulları olduğu zaman o mücadele doğrultusunda kararlar almış ve uygulamışlardır. Yok eğer «D. Y. silahlı mücadele» derken bireysel terörist eylemleri kast ediyorsa ve bu tip eylemlerle kitlelerden kopuk hareketler düşünüyorsa, bir Bolşevik partisnin bu tip hareketleri yürütemeyeceği, reddedeceği ve bu tip hareketlerle ilgilenmeyeceği doğrudur.

Sorularımızı toparlayarak sorup yazımıza son verelim.

1 — «D. Y.» Türkiye'de feodal üretim ilişkilerinin hakim olduğunu savunuyor mu?

2 — Türkiye'nin emperyalizmin siyasi işgali ile karşı karşıya olduğunu söylüyor mu?

3 — Anti-faşist mücadelenin bir devrim sorunu olduğunu kabul etmekle birlikte, bu mücadelenin anti-faşist, (tabii ki buna bağlı olarak da) anti-emperyalist, (faşizme karşı mücadele sonucu dolaylı olarak emperyalizme karşı mücadele) ve anti-kapitalist olduğunu savunuyor mu?

Yukarıda belirttiğimiz, birinci ve ikinci sorulara «D. Y.» olumlu cevap veriyor ise; Yani Türkiye'de feodal üretim ilişkilerinin veya yarı feodal ilişkilerin egemen olduğunu ve Türkiye'nin bir emperyalist işgalle karşı karşıya olduğunu iddia ediyorsa, kurmak istediği ve sözünü ettiği partinin de Bolşevik Partisi olmayıp, köylülerin, diğer küçük burjuvaların ve hatta milli burjuvazinin de bunun içinde bulunduğu Moğolistan örneğinde verdiğimiz gibi bir «halk partisi» niteliğinde olacağı açıktır. Ya da Çin'deki gibi, içinde milli burjuvazinin de, küçük burju-

vazininde olduğu yazarın, «D. Y.»un 15. sayısında, «Mao, parti içindeki burjuva ve proleter unsurların mücadelesinden ötede *kendi içinde* yetmiş yaşından sonra bile bu mücadelenin sürdüğünü, içinde kaplanla maymunun birbirine karşı mücadele ettiğini söyler» şeklindeki gülünç sözlerle Mao'dan özetleyerek belirttiği, cinsten bir parti, hiç kuşkusuz Bolşevik Partisi, yani proletarya partisi olamaz. Yazar Mao'nun saçmalıklarına bakarak içinde «burjuva ve proleter unsurların» bulunduğu bir partiyi kurmak istiyorsa, şüphesiz ki, bu parti Bolşevik biçimde bir parti olamaz. Bu parti nitelik olarak Bolşevik bir parti olamayacağı gibi, isminin de doğru takılması lazımdır. Yani, bu partiye işçi sınıfının partisi dememek zım. Aksi halde, Lenin'in Moğol heyetine dediği gibi, «sadece bir tabela değişikliği zararlı ve tehlikelidir».

Bütün bu nedenlerden dolayı, «D. Yol» samimi olmalıdır. Bolşevik partilerinin ayrı, başka ülkelerde kurulacak olan proleter partilerinin ayrı ayrı cinsten partiler olabileceğini savunarak, demogoji yapıp, hem kendisini gülünç duruma düşürmesin, hem de, bilinçsiz bazı insanları aldatmaya çalışmasın. Doğrudan doğruya, kendisinin kurmak istediği partinin, Mao'nun belirttiği «içinde burjuva ve proleter unsurların» bulunduğu cinsten bir parti, yani küçük-burjuvaların kuracağı bir parti olacağını açıkça söylesin. Türkiye'de artık şu demogoji yapılamaz: «burjuva ve proleterlerin içinde bulunduğu» bir parti kurulup, proletaryanın «fiziki öncülüğü değil, ideolojik öncülüğünden bir parti ve bir mücadele yürütülebilir.» Bu türlü demogojiler artık geçersizdir. Türkiye'de güçlü bir proletarya vardır. Bu proletarya hem partisini kurmak, hem de mücadelesini yürütmek konusunda yalnız «ideolojik» değil, fiziki olarak ve bizzat öncülük edecek güçtedir. Artık Mao'nun Çin'de yaptığı gibi, burjuvazinin milli kesimi ve küçük-burjuvazinin ezici çoğunlukta olduğu, az sayıda proletaryanın içinde bulunduğu bir parti krup, buna da «proletaryanın ideolojik öncülüğü» diyerek, bir proletarya kılıfı geçirme oyunlarının gerçek yüzü, Türkiye'de, bütün dünyada anlaşılmış ve proletaryanın bu oyunlara gelmesi olanaksızlaşmıştır. «İdeolojik öncülük» diye bir şey yoktur, bu ancak bir aldatmacadır. Bir partinin içinde proletaryanın bizzat fiziki ağırlığı olmaksızın, partinin içine her küçük-burjuvayı doldurarak, buna da «proletaryanın ideolojik öncülüğü» demek, proletaryayı aldatıp burjuvazinin kuyruğuna takmaktan başka bir şeye yaramamıştır, ve yaramaz da. Artık «ideolojik öncülük» şarlatanlığının proletaryayı aldatan bir siyasi simsarlık olduğu her kes tarafından

Devamı 14'üncü Sahifede

Proletarya Partisi ve «Devrimci Yol»un Parti Anlayışı - 2

Geçen sayımızda, «Devrimci Yol» un 15. sayısında yayınladığı parti üzerine yazıdan alıntılar alarak, ortaya koyduğu, proletarya partisinin sınıfsal siyasi ve örgütlenme temeli üzerine anlayışını kısaca eleştirmiştik. Bu yazımızda da, «D. Y.»un, 16. sayısında yayınlanan «Parti-Cephe İlişkileri» adlı yazıda öne sürdüğü görüşü kısaca inceleyeceğiz. «D. Y.» bu yazısında, ülkemizde proletarya partisinin, ancak faşizme karşı mücadelenin pratiğinde ortaya çıkabileceğini belirtmiş, ve bu açıdan partinin oluşturulmasında, bugün gerçekleştirmeye çalıştıkları faşizme karşı «direniş komitelerinin» belirleyici rolünü ileri sürmüştür. Bu açıklamaları sırasında, faşizme karşı mücadelenin hangi yoldan zafere ilerleyeceği konusunda da şöyle demektedir:

«Faşizme karşı mücadelemizin ancak, bütün halkın demokratik iktidarının gerçekleşmesi ile zafere ulaşabileceğini söylüyoruz. Ülkemizde demokratik halk devrimi uzun ve dolambaçlı bir halk savaşından geçerek, gerçekleşecektir, ve iktidar bütün ülkede, bir anda değil, *parça parça* elde edilecektir.» (s: 9) Yukarıdaki sözleri Diyarbakırlı falcı gürcü bacı değil, proletarya adına «D. Y.»un yazarı söylemektedir!.. Peki sayın yazar, siz Türkiye'de iktidarın «parça parça» elde edileceğini nerden biliyorsunuz? Böyle şeyler münecimlerin söyleyeceği şeylerdir. Marksistler münecimlik yapmazlar; bilime dayanarak, ülkenin ekonomik ve sosyal tahlilinden sonra devrim durumunun doğup doğmadığını veya hangi şartlarda doğacağını tesbit ederler. Yoksa iktidarın bir kesimi ele geçirilmeden, ülkenin bazı bölgeleri kurtarılmadan ve bunlar somut duruma gelmeden, hiçbir Marksist kalkıp da iktidarın «bütün ülkede bir anda değil parça parça» elde edilebileceğini söyleyemez.

Dünyada bir sürü ülkede bu güne kadar birçok devrimler gerçekleşmiştir. Genellikle, yazarın deyimiyle, «iktidarın parça parça ele» geçmesi kapitalizm öncesi üretim ilişkilerinin hakim olduğu, ve ülkenin emperyalist bir güç tarafından fiilen işgal edildiği ülkelerde görülmüştür. Örneğin, Çin, Vietnam, Angola vb. gibi ülkelerde iktidar bu şekilde ele geçirilmiştir. Ama bunun bir maddi temeli vardır. Bunun e-

sas maddi temeli ülkede feodal üretim ilişkilerinin egemen olup, merkezi devletin ülkenin tamamını esaslı biçimde kontrol edemeyişidir. Bu vesileyle de, merkezi otoritenin olmadığı veya zayıf olduğu alanlar, devrimci hareketin oralarda örgütlenmesine, oralarda güçlenmesine ve gelişmesine müsait alanlar haline gelmiştir. Bunun için, bu tip ülkelerde iktidarın parça parça ele geçirilmesi mümkün olmuştur. Bu ülkelerde bile sözü edilen durum açık açık ortaya çıkmadan ve objektif hale gelmeden, hiçbir Marksist çıkıp da, bizim sayın yazar gibi, fol yok yumurta yokken bir münecimlikte bulunmamıştır. Eğer Türkiye'de feodal üretim ilişkilerinin egemen olduğunu yazarın kendisi kabul etseydi, belki bu münecimliğine soyut da olsa bir maddi temel bulmuş olacaktı. Halbuki, yazar «faşizme karşı mücadelenin ancak, bütün halkın demokratik iktidarının gerçekleşmesiyle zafere ulaşacağını», söylüyor. Faşizmin iktidarda olduğu bir ülkede, feodalizm değil, kapitalist üretim ilişkileri hakimdir. Ve Türkiye'de de kapitalist üretim ilişkisi hakimdir. Bunun için Türkiye'de tarım kesimi yine yazarın deyimiyle, «emperyalizm yumuşak karnı» olmaktan çıkmıştır. Kırsal alanlarda merkezi otoritenin dışında kalan hiçbir yer kalmamıştır artık. Böylece gidip oturacağınız öyle bir «yumuşak» yer kalmamıştır. Artık bu ham hayallerle ne kendinizi, ne de çevrenize kümelenmiş olan bilinçsiz devrimcileri aldatmaktan vaz geçmelisiniz. Yazar, bir yerde şöyle demiş:

«Marksist teori, her şeyden önce canlı hayatın, sosyal pratiğin ortaya attığı sorunları çözmekle yükümlüdür» (a.g.y.) Evet bu doğrudur. Fakat sizin söyledikleriniz bu doğrulara uymamaktadır. Çünkü yapmış olduğunuz münecimlikle söylemiş olduğunuz bu laf birbirleriyle çelişir. Çünkü «canlı hayatın, sosyal pratiğin ortaya attığı sorunları çözmek» doğruysa, «iktidarın parça parça» ele geçirilmesi sorunu, somut olmayan, mevcut olmayan, sizin deyiminizle «canlı» olmayan hayali bir münecimliktir. Her şeyden önce siz, sözünü ettiğiniz partinin faşizme karşı mücadele edecek «direniş komiteleri»nin içinden doğacağını söylüyorsunuz. Bu direniş komitelerini şimdi hangi alanlarda oluşturmayı düşünüyorsunuz? «Yumuşak karnı» dediğiniz kırsal alanlarda mı, şehirlerde mi? Faşizm şimdi

saldırılarını şehirlerde mi yoğunlaştırmıştır, köylerde mi? Herhalde sizde kabul edersiniz ki, köylerde değil, şehirlerde yoğunlaştırmıştır. Bu durumda, her zıt kendi karıştını da beraberinde taşıyacağına göre, sizin «direniş komiteleri»niz şehirlerde yoğunlaşacaktır. Ve şurası da açık ki, faşizme karşı en güçlü mücadele şehirlerde ve proletarya tarafından verilecektir, verilmektedir. (Tabii ki proletarya ile alâkanız varsa, proletarya bu saçma düşüncelerinize inanıyorsa) Şehirlerde oluşturulmuş olan bu güç, acaba şehirleri mi iktidardan parça parça koparacaktır, yoksa şehirleri bırakıp, kırsal alanlara gidip, kırları mı parça parça koparacaktır? Sizin düşündüğünüz gibi Mao'cular da 1 Mayıs mahallesini kurtarılmış bölge olarak ilan etmişlerdi. Ve görüldüğü gibi faşizmin provakasyonuna gelerek, bir yüz karası haline geldiler. Bu tip çocuk oyuncakları, yani, parça parça ele geçirme gibi saçma düşünceler, ne Türkiye devrimci mücadelesine uyar, ne de proletaryanın mücadelesine ihanet etmekten başka bir şeye yarar.

Faşizmin bir devlet sorunu olduğu ülkelerde (ki bunu «Devrimci Yol» Türkiye için kabul etmektedir) anti-faşist mücadele sonucu devrimler gerçekleşmiştir. (Örneğin, Bulgaristan'da, Çekoslovakya'da, Romanya'da vb.) Ama hiç birinde iktidar ne «parça parça» ele geçirilmiştir, ve ne «Devrimci Yol» yazarının önerdiği tipte «orjinal» partiler kurulmuştur. Böyle bir şey olamazdı zaten. Çünkü faşizm demek her şeyden önce güçlü bir merkezi yönetim demektir. Ülkenin her tarafından denetimi sıkı bir şekilde sağlamaya çalışan ve tekeli burjuvaziye dayanan bir yönetim demektir. Faşizm koşullarında, faşizm maddi temeli olan tekeli sermaye ve onun iktidarı yıkılmadan ne ülkenin herhangi bir yeri kurtarılır, ne de kurtarılmış yerler muhafaza edilebilir. Faşizme karşı yürütülen mücadele kapitalizme karşı mücadele ile birlikte yürütülür. Bu mücadelenin öncü ve temel gücü proletaryadır. Proletarya ise, kapitalizm nerede yoğunsa, orada yoğundur. Ve mücadelesi de o alanlarda yoğunluk kazanır. Kapitalizmin yıkılması ise «parça parça» olmaz, çünkü sanayi kesimi gibi artık tarım kesimi de kredilerle, kooperatiflerle, ipo-

Devamı 15'inci Sahifede

**emeğin
birliği**

Aylık Siyasi Gazete - Sahibi: E. Sabri İpekçi - Sorumlu Md: Mehmet Gezici - Yönetim yeri: Eski Saray Cad. Saray Pasajı PO/60 Gaziantep - Yazışma Ad. PK 192 Beyazıt / İstanbul. Dizgi: Evren Matbaası - Baskı: Doğan Basımevi — Son Baskı Tarihi : 5 HAZİRAN 1978

DÜZELTME

Proletarya partisi ve «devrimci yol»un parti anlayışı - 2. başlıklı yazımızın sayfa 14'teki devam bölümünde teknik bir hata olmuştur.

46. satırdaki «Görülebilmektedir.» ve «yok eğer, «D.Y.» biraz önce belirtmiş olduğumuz» diye başlayan 4. paragraf «Türkiye'de devrim «D.Y.»un da...» diye başlayan 5. paragraf, sütunun başına gelecektir.

Ayrıca,

«Mevcut hükümetin gidişatı, Doğu'daki kanlı tertipler ve demokrasi mücadelesinin geleceği» başlıklı yazımızın 14. sayfadaki devam bölümünde bir satır atlama olmuştur.

Sütunun başına,

«denetim altına almıştır; hangi hükümet ba-»

gelecektir.

Düzeltilir, özür dileriz.

EMEĞİN BİRLİĞİ